

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

DEHEER 1 Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1, TEL. 11.82.16

VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

Ingevolge het jaarlijks verlof is onze drukkerij gedurende veertien dagen gesloten. Ook de jongens die jaar in jaar uit achter de zetmachines of aan de rotatiepersen werken, verdienen ruimschoots een goede vakantie en wij zijn ervan overtuigd dat onze lezers ons de twee weken niet-verschijnen niet ten kwade zullen duiden. Het eerstvolgende nummer komt dan op zaterdag 8 augustus van de pers. Wij wensen U allen een prettige en zonnige vakantie toe.

De Redactie.

Het zlet er naar uit, dat we na een korte vakantie, naar een druk en gespannen politiek najaar gaan. Het bevrozen van de besprekingen rond de grondwetsherziening, alsook de gemeenteverkiezingen, die in het Vlaamse land voor de C.V.P. een harde dobber zullen worden, heeft de Vlaamse C.V.P. zodanig zenuwachtig gemaakt, dat beslist werd in de maand september — in volle parlementair verlof — een afzonderlijk Vlaams kongres te houden om het fel gehavende «flamingantische» blazoen van de Vlaamse C.V.P. tegen de gemeenteverkiezingen wat op te poetsen.

We geloven, dat het een maat voor niks wordt. Vooreerst heeft die Vlaamse vleugel niet de minste statutaire kracht en zeker geen enkel beslissingsrecht. Hoogstens kunnen bepaalde Vlaamse desiderata naar voor worden geschoven, doch we twijfelen er aan of ze ooit de unitaire top van de partij zullen bereiken, laat staan

EEN MAAT VOOR NIETS!

enige invloed op het regeringsvlak zullen hebben indien we weten, dat zelfs de bindende besluiten van het nationaal partijkongres met de voeten worden getreden. Herinneren we ons slechts de wederkerigheid van het taalfaciliteitsstelsel, die door het C.V.P.-kongres van Oostende werd aanvaard, doch na Hertoginnedal verlaten.

Intussen hebben de partijbonzen langs het officieuze partijorgaan «De Nieuwe Gids» reeds meer dan duidelijk laten verstaan, dat er van een kongres geen spraak kan zijn en dat het ten hoogste een studiedag wordt. Schildwacht in «Het Volk» durft dan ook niet meer spreken van een kongres. Hij heeft het over een «grote beraadslaging» die hij «de Septemberdag» noemt, wellicht wel met verdedigingsbarrikaden, doch zeker zonder gevecht.

Dat daarbij de socialistische pers handig het motief van «de Vlaamse C.V.P., die de eenheid van het land in gevaar brengt» gebruikt, om zelf niet te moeten toegeven, dat de Vlaamse socialist, uit slaafse volgzaamheid voor de Waalse socialist, de moed mist om een reeds herhaaldelijk door de jongeren en de intellectuelen in de B.S.P. gevraagd Vlaams socialistisch kongres te organiseren, is eens te meer een bewijs van hun kwade trouw en hun takel voor afleidingsmanoeuvres, die het bij de Vlaamse C.V.P. nog altijd met sukses doet.

Wijzelf zouden het toejuichen, indien de Vlaamse C.V.P. zich bij monde van een afzonderlijk Vlaams Kongres meer autonomie ging affirmeren, doch het zoge-

PRETTIGE VAKANTIE

naamde septemberkongres aanzien we als een schijnbeweging van een onder voogdijstaande, door de top van de partij geminoriseerde meerderheidsvleugel. We zullen dan ook slechts bereid zijn onze argwaan op te geven, indien we daadwerkelijk vaststellen dat het gaat om een Kongres, waardoor alle Vlaamse C.V.P.-ers zich gebonden achten, ook op het parlementaire vlak. Dat zou trouwens een afdoend middel zijn om de geografische Vlamingen in de partij kleur te doen bekennen.

Intussen zullen wij hen daarbij graag helpen, beginnende met de gemeenteverkiezingen, door hun de grond onder de voeten zodanig heet te maken, dat ze eindelijk zullen moeten gaan strijden met open vizier. De storm, die na de stilte van een korte vakantie gaat opsteken met het herfstoffensief van de Volksunie, en zijn hoogtepunt moet bereiken met de parlementaire verkiezingen, zal bewijzen, dat men in de toekomst daadwerkelijk met ons moet rekening houden.

EEN SCHOELIESTREEK VAN DE STANDAARD

De knechtenkrant van de C.V.P., De Standaard, heeft weer een hoop valse berichten de wereld ingestuurd (nummer van woensdag 15 juli). Blijkbaar heeft zij de klinkende terechtwijzing van onze vriend Wim Maes, nopens het door de Standaard verzonden verhaal van zijn ontslag, niet kunnen slikken, want er worden hierover eens te meer een aantal onwaarheden verteld, samen met nog een ganse reeks andere leugens o.m. over een vermeende putsch van de progressisten in de partij en over enkele V.U.-mandatarissen. Wij achten het niet nodig uitvoerig in te gaan op dergelijk laag geroddel van een

snertkrant, die er enkel op uit is de aandacht af te leiden van de onmogelijke toestanden in de C.V.P. en die tevens, door het publiceren van leugenachtige sensatieberichten over de V.U., nog meer bedrukt papier tracht te verkopen.

De Algemene Organisatieleider van de V.U., Rudi van der Paal, heeft intussen reeds een klinkende terechtwijzing gestuurd, terechtwijzing waaruit wij het volgende lichten: «De heer Wim Maes is wel naar het buitenland geweest ten tijde van de eerste geruchten, heeft nooit ontslag genomen, noch als arrondissementsleider, noch als

(vervolg blz. 5)

TWEETALIGHEID

Heren,

Mag ik U verzoeken, de inbreuken inzake taalgebruik van de N.V. Sarma in uw blad te willen aan de kaak stellen?

Een paar weken geleden opende de « Sarma » een bijhuis te Denderleeuw. Het inpakpapier is tweetalig bedrukt. Ik kan hiermee niet akkoord gaan, aangezien Denderleeuw een Vlaamse gemeente is waar uitsluitend vlaams gesproken wordt. Indien Sarma bij ons zaken wil doen — wat haar goed recht is — dan moet ze beginnen met onze taal te eerbiedigen en ons geen tweetaligheid proberen op te dringen. In Wallonië zou dit trouwens ook niet geduld worden.

V.H.P. - Denderleeuw.

VAKBOND

Waarde Redactie,

In uw blad van 20 juni brak ik een lans voor het Algemeen Vlaams Vakverbond. In uw nummer van heden vind ik een lezersbrief met de initialen L.V., Brussel. Mijn omgekeerde initialengenoet geeft mij in principe « overschot van gelijk, maar » en dan komen de bezwaren. Ik denk dat de Vlaamse strijd steeds te veel maren gekend heeft. Men spreekt niet voor niets van « slechte maren ». Wij moeten leren logisch denken en consequent handelen. Als L.V. ervan overtuigd is dat het « uiteindelijk moet verwezenlijkt worden, uitgesproken Vlaams-nationale sociale organisaties te hebben », dan is het ook zijn consequente Vlaams - nationale plicht tot de uitbouw van dergelijke organisaties bij te dragen en in de eerste plaats, zo hij werknemer is, er lid van te worden.

Het is nooit te vroeg om consequent te handelen, maar zeer dikwijls te laat. Wij laten ons maar al te dikwijls in snelheid door onze tegenstrevers kloppen.

Wat de aanwezigheidspolitiek in

andere organisaties betreft. Juist deze politiek is niet alleen gevaarlijk omwille van het langzame maar zekere vergif der bladen (Volksmacht, De Werker, De Tribune e.a. vakbladen, om dan nog te zwijgen van omzendbrieven à la A.C.W. - Mechelen), maar tevens en vooral omwille van de geldelijke steun die dergelijke onconsequente Vlaams - nationalistische onrechtstreeks maar regelmatig in de unitaire kleurpartijkassen storten door hun syndikale en mutualistische bijdrage.

De V.U. had ongeveer 183.000 stemmen in 1961, waarvan volgens terzake bevoegde schatters minstens 100.000 kiezers werknemers waren. Wanneer ieder dezer mensen per maand slechts 50 F (het zullen er eerder 100 of meer zijn) lidgeld betalen aan mutualiteit en vakbond samen, betekent dit een bedrag van 240.000.000 F per legislatuur, waarvan een zeer groot gedeelte in de unitaire kleurpartijkassen terecht komt en waarvan in ieder geval de vrijgestelden worden betaald die de 1 meisteuten en de Rerum - Novarum - opzichten bevolken en die vooral in de verkiezingsstrijd kiesdravers hunner partij zijn.

Mij dunkt dat er van de aanwezigheidspolitiek van L.V. een dankbaar gebruik wordt gemaakt door onze unitaire tegenstrevers.

En dan het argument : « Een klein sindikaat beschikt immers niet over de nodige kapitalen om de werklozen uit te betalen of om met kans op welslagen een staking door te drijven ».

Dit kam op het eerste zicht waar en logisch lijken, maar is door de feiten reeds als onwaar bewezen, en in geen geval logisch.

De bewering dat L.V. is dus onwaar, maar zij is vooral onlogisch. Heeft L.V. gewacht om lid te worden van de V.U. tot zij een grote en machtige partij was? Neen, want dan voerde hij thans nog aanwezigheidspolitiek in de C.V.P. of de B.S.P. Alleen karrespringers zouden t.a. zo handelen. Laat hij dan ook logisch en consequent doordenken en vooral handelen. De Vlaamse strijd, en dit werd beklemtoond op het laatste

ste kongres te Mechelen en de spreekbeurt van W. Jorissen op de volksvergadering te Antwerpen, is niet in laatste instantie een sociaal - economische strijd.

Economisch kunnen wij, Vlaams-nationalisten, praktisch nog geen gewicht in de schaal werpen. Sociaal kunnen wij het wel.

Als vandaag ieder V.U.-lid-werknemer tevens lid wordt van een Vlaamse ziekenkas en van het Algemeen Vlaams Vakverbond, dan zijn wij morgen meer dan « representatief » in de sociaal-rechterlijke zin van het woord, en dan zitten wij overmorgen in alle mogelijke paritaire raden en commissies, waar, en dit is zeer belangrijk, de sociaal - economische politiek van dit ogenblik en van de toekomst gemaakt wordt, politiek die een zeer belangrijk deel van de algemene politiek uitmaakt, of men het nu wil of niet.

Een feit, zegt de Engelsman, is eerbiedwaardiger dan een « lord-mayor ». Nu is het wel te hopen dat de V.U. bij de gemeenteverkiezingen een paar « mayors » - (burgemeesters-) zetels in de wacht sleept, maar dit is nog ver van zeker. Maar een consequent Vlaams - nationalist zal zich hierdoor niet laten afschrikken om verder te strijden en te bouwen aan het eigen federale Vlaamse huis voor de eigen Vlaamse mens, evenmin als door het feit dat onze Vl. nationale partij momenteel nog geen vertegenwoordigers heeft in de parlementaire commissies. Rome, Londen, maar evenmin het Vlaams - federale huis worden op een dag gebouwd. Er moet dagelijks voor gevochten maar vooral gestaag gearbeid worden met de middelen waarover wij beschikken. Een dezer middelen is een sterke Vlaamse vakbond, die in ons bereik ligt als ieder consequent Vlaming maar wil. Wij verwachten L.V. en al zijn standpunt-genoten in het A.V.V. om samen, met gebundelde macht aanwezigheidspolitiek te kunnen voeren daar waar zij resultaten kan afwerpen.

Ter inlichting : hoofdsekretariaat, Vooruitgangstraat 191, Brussel 1. Tel. 18.51.75.

V.L. - Schaarbeek.

MANNEKE P... IN IERZEKE?

Mijnheer,

Als overtuigd Vlaming weze het mij toegelaten u het volgende te vertellen : op 18 juni heb ik per autocar een reisje gemaakt naar Ierzeke (zuid-Beveland) om er de oesterparken te bezoeken (of ten minste wat er nog van deze parken te zien is). In onze bus zaten 34 reizigers en onder hen drie overtuigde Vlamingen, twee of drie franssprekende Brusselaars en de rest Walen en « des bruxellois francophones ». Toen wij bij de parken aan de Oosterschelde zijn aangekomen, heb ik daar twee grote houten borden gezien waarop te lezen stond : « Het is streng verboden in de nabijheid der oesterparken te urineren ».

Het is met spijt dat ik deze domheid heb moeten vaststellen. Ik kan u niet genoeg zeggen welke nadelige indruk dit opschrift heeft veroorzaakt bij de personen die de reis maakten naar Holland. De ganse namiddag kwam het in de autocar opnieuwe te berde dat het in Holland verboden was « te urineren ». Is het dan om deze taal te verdedigen dat men ons hier in België ten strijde oproept?

Ik denk van neen, want ik ben niet te vinden om deze Beulemans-taal te verdedigen. Zelfs op de « Marollen » hier in Brussel zou men zulke woorden niet gebruiken en dit is veel gezegd!

Als ik per toeval eens de Franse radio van Brussel neem dan hoor ik soms een uitzending over « Le Français Universel ». Deze mensen zijn ten minste eerlijk en logisch met hun overtuiging en wanneer zij zeggen : « Parlons tous le bon Français, le Français Universel ». Waarom kunnen wij dit niet doen met het Nederlands? Wij hebben soms in onze radio « redenaars » die in hun redevoering 15 tot 20 per honderd Franse woorden gebruiken.

Zou men aan die personen niet kunnen vragen van te zwijgen?

A.J. -Brussel.

TU QUOQUE

Mijne Heren,

Ik wil even een terechtwijzing brengen i.v.m. uw pepernoot « Tu quoque » in het blad van 4 juli.

Met hetgeen door U in bovengenoemd bericht geschreven wordt kan ik mij als bediende van de Kredietbank niet akkoord verklaren.

Waarschijnlijk zijt U verkeerd ingelicht geworden door mensen die niet vertrouwd zijn met de gebruikswijze van genoemde formulieren. Als bewijs voeg ik hierbij een volledig exemplaar van een overschrijving langs de verrekenkamer. De twee buitenste formulieren zijn eentalig Nederlands; deze worden enkel gebruikt voor de binnendiensten van de bank onderling (Nationale Bank + Kredietbank). De twee binnenste luiken worden gebruikt, het eerste als boekhoudingsstuk voor de bankier van de begunstigde en het tweede als creditbericht voor de begunstigde zelf. Juist om deze reden zijn deze 2 luiken tweetalig (Nederlands vooraan) daar de bank van de opdrachtgever niet weet welke de taal is van de begunstigde. Dit staat ten andere vermeld op bedoeld formulier zelf.

Ik wil hier echter nog aan toevoegen dat ikzelf dit luik niet gebruik als bericht voor de klant omdat het tweetalig is en meestal onduidelijk en onjuiste benamingen vermeldt.

De andere tweetalige documenten waarvan sprake in het zelfde blad betreffen zeer waarschijnlijk formulieren die meestal gebruikt worden om wissels en andere documenten te verzenden naar het buitenland en Wallonië, en daarom tweetalig zijn opgesteld met het Nederlands vooraan.

H.S. - Denderleeuw.

BROSJURES :

verkrijgbaar algemeen sekretariaat der V.U. M. Lemonnierlaan 82 Brussel 1 postrekening 1476.97

Het standpunt van de Volksunie	5 fr.
Federalisme, DE oplossing	5 fr.
Kultuurautonomie voor Vlaanderen en Wallonië ?	5 fr.
De politieke partijen en de Vlaamse Beweging	5 fr.
Lessen uit het verleden	5 fr.
40 jaar Vlaams Nationalisme	10 fr.
Zo dacht het Vlaams Nationalisme, zo denkt het	10 fr.
Balans van een jaar - De V.U. in het Parlement	10 fr.
Het tweede aktivisme	40 fr.
De Zuidnederlandse taalgrens in het Belgisch parlement	50 fr.

Er blijven nog enkele brosjures beschikbaar met de rede, uitgesproken door algemeen voorzitter mr Frans Van der Elst op het kongres v.d. Volksunie te Mechelen. 15-12-1963

GRONDEN IN

GRUITRODE
OVERPELT
NEERGLABEEK
HELCHTEREN
OOSTMALLE
WEELDE
RIJKEVORSEL
ST JOZEF RIJKEVORSEL

BEERSE
SCHOTEN
MORTSEL
OPOETEREN
KALMTHOUT
EDEGEM (Molenveld)
DILZEN
ZONDEREIGEN

Rechtstreeks van eigenaar

ROLUS & VANDERPAAL

Jan van Rijswijklaan 62

Antwerpen

Telefoon : 38.91.24

Direktie : Rudi van der Paal

HERMES SCHOOL

54 Zuidlaan

211 M Lemonnierlaan
Telefoon : 11.00.33
Brussel

*
VOLLEDIGE
SEKRETARIAAT-
KURSUS

*
Algemene handelsopleiding
Schoolgeld : maxim.
8.000,- fr per jaar of
3 maal 3.000,-fr
met recht op Kindergeld

*
De school waar Vlamingen
zich thuis voelen

*
Beter en voordeliger

HET GEVAAR BELOERT U TE ALLEN KANTE ! U MOET VERZEKERD ZIJN .

- Voor uw leven,
- uw auto,
- uw huis,
- uw meubelen.

aadpleeg ons. U zult er baat bij vinden.

Daarom slechts één adres :

VERZEKERINGEN VAN DER PAAL, VOORBRAECK & CO. P.V.B.A.

Jan Van Rijswijklaan 62, Antwerpen Telefoon 03/37.54.38 P.C.R. 163.620

Beheer : Van der Paal - Voorbraeck

Direktie : Lic. Rik De Vos.

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR
« DE VOLKSUNIE » dienen toe-
gestuurd aan onze
PUBLICITEITSDIENST :

Antwerpsebaan 232 Berendrecht Tel. 03/736659

*
Alleen de zoekertjes gaan naar
het hoofdsekretariaat :

M. Lemonnierlaan 82 Brussel 1 - Tel. 02/11.82.16

EEN SOCIAAL EKONOMISCHE KIJK OP VLAANDEREN

De Studiedienst van het ACW heeft in « De Gids op Maatschappelijk Gebied » (1963 - nr. 6) een bijdrage gepubliceerd « bedoeld als vulgariserende sintese van verpreidliggend materiaal ». Het betreft een overzicht van de toestand en de ontwikkeling op sociaal-ekonomisch gebied van de Vlaamse gewesten en hun verhouding t.o.v. de Waalse gewesten en het arrondissement Brussel.

Deze merkwaardige studie behelst een schat aan gegevens die, juist omdat ze samengebundeld werden behandeld, een volledig beeld op hangen van de toestanden hier te lande. De vele aangehaalde cijfers werden meestal gehaald uit de publikaties van het Centrum voor Ekonomische Studiën te Leuven en de jaarboeken van de RMZ.

Voor de komende propaganda bij de gemeenteraads- en de wetgevende verkiezingen, kan duchtig gebruik worden gemaakt van deze veelzeggende gegevens!

den met de talrijke ambtenaars van ministeries en staatsdiensten, niet in de cijfers van de RMZ begrepen! — de werkloosheid is een tipisch Vlaamse kwaal; tussen 1950 en 1960

bondigheid), stelt men bovendien vast, dat de Vlaamse gewesten een laag relatief aandeel hebben in de nationale produktie. Zulks wordt ten dele verklaard door de enorme pendel naar Brussel, waardoor een deel der bevolking niet rechtstreeks bijdraagt tot de groei van de Vlaamse ekonomie.

De gedane investeringen hebben belang voor de toekomstige evolutie van de ekonomische groei. Deze investeringen, omvatten overheidsinvesteringen, binnenlandse partikuliere investeringen, en vreemde investeringen.

Enkel voor de eerste soort beschikken we over juiste cijfers. Deze zijn zeer nadelig voor Vlaanderen: van 1948 tot 1957 werden daar per inwo-

zakelijk in het Vlaamse land gebeurd. Van de 106 nieuwe ondernemingen, welke van 1959 tot 1962 werden opgericht, waren er 72 hier gevestigd.

III. WELVAARTSPEIL

Als waardevol element om het welvaartspeil te bepalen komt het loonpeil in aanmerking. Natuurlijk is deze faktor onvolledig vermits enkel de loontrekkenden, en dan nog slechts deze die aan de RMZ onderworpen zijn, er betrekking op hebben. Meer aanduidingen worden gegeven door de evolutie over een bepaalde periode te geven. In tabel II gebeurt dit voor de jaren 1953 en 1962.

Antwerpen is de enige Vlaamse provincie (en het enige Vlaamse ar-

TABEL I.

	Bevolk. 1962	Loontrekkenden volgens woonplaats				Werkloosheid (1962)	
		arb. 1960	bed. 1960	arb. 1962	bed. 1962	volledig	gedeelt. en toeval
Vlaanderen	51,3 %	54,7 %	38,7 %	48,6 %	34,1 %	61,4 %	73,4 %
Wallonië	33,0 %	31,5 %	29,4 %	31,2 %	24,2 %	25,9 %	20,7 %
Arr. Brussel	15,7 %	13,8 %	31,9 %	20,2 %	41,7 %	12,7 %	5,9 %
Totaal (x 1.000) =	9.251,4	1.388,8	454,7	1.487,2	507,2	47,2	38,4

I. BEVOLKING

EN TEWERKSTELLING

Besluiten welke uit tabel I te trekken zijn kunnen worden samengevat als volgt:

— het aandeel der Vlaamse bevolking wordt steeds talrijker. We herinneren aan onze artikelenreeks over demografie, waarbij we het werkelijk aandeel (rekening houdend met de Vlamingen in Brussel en de vreemdelingen) op 63 % bepaalden.

— de helft der loontrekkers woont in Vlaanderen; Brussel telt slechts 13,8 % der werklieden, maar bijna 1/3 van alle bedienden in België. Gezien naar de plaats van tewerkstelling is de toestand nog onevenwichtiger voor het arr. Brussel: 20,2 % der werklieden doch 41,7 % der bedienden!

— de evolutie van de tewerkstelling is bemoedigend voor Vlaanderen maar blijft ver beneden een normaal cijfer: van 1953 tot 1962 steeg de tewerkstelling in Vlaanderen van 44,7 tot 48,6 % voor de arbeiders, van 31,3 tot 34,1 % voor de bedienden. In Wallonië daalden de percentages respectievelijk van 36,7 tot 31,2% en van 25,7 tot 24,2 %, terwijl Brussel evolueerde van 18,6 naar 20,0 % der arbeiders, en van 43,0 naar 41,7 % der bedienden. Bij de concentratie der tewerkstelling rond en in de hoofdstad dient bovendien nog rekening gehou-

lag het werkloosheidspercentage in Vlaanderen gemiddeld tweemaal zo hoog als in Wallonië of Brussel: 12,5 % tegenover 5,7 en 6,1 %.

— de verdoken werkloosheid: de pest van de pendel, is eveneens een zuiver Vlaamse aangelegenheid, zoals hierna aangetoond: pendelbeweging in 1960: uit Vlaanderen 135.076, uit Wallonië 15.438, naar Brussel 110.222! Het verschil zit natuurlijk in de pendel naar het buitenland (Frankrijk, Nederland).

II. DE PRODUKTIE

Het jaarlijks gemiddeld reëel groeipcentage van het binnenlands bruto produkt per inwoner bedroeg voor de periode 1953-1961: 2,7 % voor Vlaanderen, 2,1 voor Wallonië en 2,6 voor Brussel. Op het eerste gezicht dus een gunstig verschijnsel. Maar men mag hierbij niet vergeten, welke achterstand Vlaanderen nog heeft in te lopen, en anderdeels, dat deze percentages veel lager zijn dan die van de ons omringende landen: 6,2 voor Duitsland, 5,6 voor Italië, 3,5 voor Frankrijk, 3,3 voor Nederland.

Voor de secundaire sektor (nijverheid) was de evolutie voor Vlaanderen tweemaal zo snel als voor de Waalse gewesten.

Wanneer men de geografische spreiding van het bruto binnenlands produkt nagaat (de cijfers worden hier niet gepubliceerd omwille van de

TABEL II.

Gemiddelde dagverdienste der mannelijke industriearbeiders.

	1953	1962	Stijging
Boven het rijks-gemiddelde:			
Luik	220,7 F	306,6 F	38,9 %
Nijvel (arr.)	201,7 F	291,3 F	44,4 %
Henegouwen	206,8 F	288,6 F	39,5 %
Brussel (arr.)	186,7 F	284,1 F	44,4 %
Antwerpen	199,1 F	283,9 F	42,6 %
Namen	187,6 F	274,7 F	46,4 %
Rijk	193,4 F	274,6 F	42,0 %
Beneden het rijks-gemiddelde:			
Leuven (arr.)	174,1 F	251,6 F	44,5 %
Limburg	180,4 F	247,5 F	37,2 %
Luxemburg	204,0 F	243,6 F	19,4 %
Oost-Vlaanderen	171,4 F	241,9 F	41,1 %
West-Vlaanderen	169,3 F	241,9 F	42,9 %

ner door de overheid 3.700 fr geïnvesteerd; tegenover 4.020 fr in Wallonië en... 9.450 fr in het arr. Brussel! Voor de partikuliere sektor vinden we wel een aanduiding in de toepassing der fiscale expansiewetten van 18.7.1959. Hier was de toestand einde 1963 zo, dat 47,7 % ten goede kwam aan Vlaanderen, 42,3 % aan Wallonië en 10,0 % aan Brussel. Dus een zeer hoog aandeel voor de zware nijverheid in Wallonië, gelet op de bevolkingspercentages.

De gegevens betreffende de buitenlandse investeringen zijn onvoldoende om een percentage te kunnen vaststellen per landstreek maar wel kan worden gezegd, dat deze hoofd-

rondissement) waar het gemiddeld dagloon hoger ligt dan het rijks-gemiddelde.

Volledigheidshalve dient hier aangestipt dat in de cijfers voor Antwerpen de lonen van scheepsherstellende, diamantbewerkers en havenarbeiders niet begrepen zijn, en dat voor het ganse land de ambtenaren niet in aanmerking werden genomen.

Het gemiddeld bruto - uurloon bedroeg in oktober 1962: voor Vlaanderen 33,0 F, voor Wallonië 40,2 F (dus een verschil van 7,2 F), voor het arr. Brussel 34,6 F. Dit grote verschil wordt ten dele verklaard door de zware industrie en de kolenmij- (vervolg blz. 10)

PEPERNOTEN

hebt gij, mijnheer, ter geleendheid van het proces u
uwe reputatie opgedaan. Niet die van een te streng
te lof teater. Niet die van een patriotische
een taffe jongen die, tussen de zaden in, gaar te
is verdooft. Het is een grilloos, dat is nog e
ik moet staan en de zaden in, dat is ook gewa
zeer te ver
en die Gene

aan een arbeider

uit onze

kolportageploeg

Beste vriend,

Op een goede dag zijt gij opgedoken - meegekomen met de een of andere die al vroeger zijn vrije zondagen spendeerde aan de verkoop van ons blad - om zonder veel omhaal te zeggen dat gij er voortaan ook elke week bij zult zijn. En inderdaad, gij zijt een vaste waarde geworden: een vent waarop men kan rekenen als het zondagmorgen rond half negen verzamelen is geblazen voor de kolportage. Trouwens ook op alle andere ogenblikken.

Wanneer men zo van deur naar deur de straten afvent, blijft er wel ruim de gelegenheid om méér te zeggen dan een paar oppervlakkigheden over het goede weer en de nog betere verkoop. Men vertelt mekaar zowat z'n geschiedenis en geschiedenisjes; de tijd wordt er mee gekort, de tegenslag in de verkoop wordt er mee overbrugd en de vriendschap in alle geval versterkt.

Zo hebt gij mij onlangs verteld over uw werk en - naar ik vermoed - hebt gij mij meteen zijdelings de reden van uw aanwezigheid in onze aktivistenploeg onthuld.

Nog niet zo heel lang geleden, beste vriend, waart gij een pendelaar over en weer naar Brussel. Het werk is bij ons nooit overvloedig geweest en ge hebt u stellig gelukkig geprezen, te Brussel een vaste job te vinden als burgerlijk mannetje in Landsverdediging, tegen de formidabele maandwedge van 6.000 F.

Kwam dan in onze gemeente een nieuw bedrijfje. O, nee, geen Ford of Opel! Een bescheiden doeninkje met enkele tientallen tewerkgestelden, boven de doopvont gehouden door een Amerikaan. Een geluk, die rijke nonkel uit Amerika: zonder hem ware het noppes geweest. Want als de bedrijven zouden moeten komen uit Brussel en van Belgisch kapitaal, dan was het nog steeds miserie geblazen.

In ieder geval, het bedrijfje kwam en gij waart zo gelukkig, er een betrekking te krijgen. Het was voor u een grote verrassing én een hele verandering: gedaan met de pendel; uurtje later opstaan, uurtje vroeger thuis; abonnementje in twee gescheurd en fietsje even opgepoetst. En geen 6.000 armzalige schijven meer uit de nochtans ruime kas van Landsverdediging, maar bijna een halve brief van honderd per uur.

Toen is bij u, goede vriend, het licht opgegaan. Toen zijt gij beginnen begrijpen, wat het betekent dicht bij huis te kunnen werken. Vroeger keekt gij met een verveeld oog vanuit uw treinraampje naar de kalkslogans van de onbekende Volksunie-verters die het steeds maar hadden over « werk in eigen streek » - een irrationele eis waarvan op uw trein weinigen het belang schenen te snappen.

Dat is nu anders geworden! Dat werk in eigen streek, verdorie, is de moeite waard en het is eveneens de moeite waard, het te vertellen aan de vrienden van de trein vroeger. En aan de vrienden van die vrienden. Aan alle Vlaamse arbeiders en bedienden, die het nog niet weten.

Is het daarom dat gij op een goede morgen middenin onze ploeg stond, een beetje onwennig nog vanwege al de vreemde gezichten en de speciale groepsatmosfeer waarin gij nog niet waart opgenomen? Heb ik juist geraden?

Ik geloof het wel! En daarom, jong, zullen wij u héél héél lang in onze groep hebben: gij zijt gekomen omdat gij in onze kalkslogans de wegwijzer naar een eigen beter leven hebt gevonden.

Tot na het verlof en de beste groeten van

die Genes.

COPPIETERS

BIJT VAN ZICH AF

Twee weken geleden sprak Maurits Coppieters voor het ANZ Brabant. De traditionele pers was er als de kippen bij om zijn woorden uit hun verband te halen en meteen werd het V.A.K. en V.V.B. met grof geschut bewerkt « ze zijn door de extremisten genoyauteerd »ilde « Het belang van Limburg ». Op de 11-juliviering te Diksmuide heeft Coppieters kordaat en beslist van zich afgebeten en daarmee de unitaire Vlaamse pers in haar vuil hemdje gezet. We geven zijn woorden (op band genomen) in extenso weer.

De Vakantie is daar. Wanneer U er op uit trekt, denk dan ook eens aan de schoonheid van eigen land. Ook hier zijn plekje te ontdekken die tot de verbeelding spreken.

GRENDDELGRONDWET

«...We staan voor het gevaar van een grendelgrondwet. We staan voor de laffe aanslag op ons eerste geboorterecht en wij moeten eendrachtig zijn en we moeten naar één breed Vlaams front. En omdat ik nu dan toch door een zekere krant (De Standaard, n.v.d.r.) met mijn woorden uit de hengsels ben gelicht, ga ik U op dezelfde wijze en met dezelfde woorden even herhalen als zondag te Brussel, wat dit breed Vlaams front in mijn ogen nu maar kan zijn. Ik zou zeer graag zeggen: «Vlaamingen aller partijen, verenigt U!», maar ik weet dat U toch allemaal op Uw stoel zult blijven zitten.

HET BREED

VLAAMS FRONT

Het breed Vlaams front — nu en tot de verkiezingen — heeft drie betekenissen. Ik spreek hier niet namens de Vlaamse Volksbeweging, ik spreek hier namens mezelf en heb het recht te spreken namens mezelf zoals ik wil; ik zie dat breed Vlaams front in drie vleugels:

- 1 - het Vlaams Aktiekomitee moet zijn eendrachtigheid herwinnen en voor zuiver politieke zaken de leiding aanvaarden van de Vlaamse Volksbeweging, zoals praktisch overeengekomen enkele maanden terug.
- 2 - opdat de Vlaamse katholieken en de Vlaamse socialisten uit de voorgedij zouden geraken, hoop ik uit de grond van mijn hart, dat de Vlaams Nationale partij naar een daverende overwinning gaat.
- 3 - En nu zie ik al mijn

Coppieters: een breed Vlaams front.

vrienden, die uit de grote nationale partijen zijn — goede en betrouwbare Vlamingen — nu zie ik hen en nu is mijn vorige uitspraak niet in tegenspraak met wat ik nu ga zeggen: de kiezers — dat zijn wij — moeten aan de mandatarissen vooral van B.S.P. en C.V.P. van nu tot aan de verkiezingen, de grond zo warm maken voor de zeltaanpassing en tegen een vervalste grondwetsherziening, dat eindelijk — en dan krijgt Vlaanderen zijn huis — dat eindelijk én de Vlaamse C.V.P.-ers én de Vlaamse B.S.P.-ers federalisme gaan voeren binnen hun eigen partij. En dat men mij niet kome vertellen dat dit onmogelijk is.

HUICHELAARS

We wensen aan die verduidelijking niets toe te voegen.

Klassiek is wel, dat men thans de grote registers open trekt over « het noyauteren van de VVB door extremisten (mannen als Coppieters dus) doch vergeet, dat na de oorlog noyautages op grote schaal zijn gebeurd; deze van de IJzer-bedevoarten, de poging om het ANZ in handen te krijgen, het bezetten van sleutelposities in kultuurorganisaties door mandatarissen enz. Als er iemand over noyauteren moet zwijgen, zijn het wel de Vlaamse CVP-ers.

Dat ze zich trouwens niet zeker van hun stuk voelen; bewijst het feit dat ze het trachten met halve waarheden voor mekaar te krijgen. In die val heeft Coppieters echter niet getrapt.

ONVERDACHTE BRON

In afwachting dat een afdoende reeks waarborgen de gegronde en verantwoorde Waalse minorisatievrees zullen moeten uit de wereld helpen, zegt een Waalse socialistische volksvertegenwoordiger in het weekblad « La voix socialiste » hoezeer de Walen geminoriseerd worden: zodat het in de toekomst zeker nog erger moet worden zonder waarborgen:

— Op 100 km geëlektrificeerde spoorlijnen liggen er 48 in Wallonië, 26 in Vlaanderen en 26 in Brabant.

— De investeringen van de Nationale Investeringsmaatschappij werden verdeeld over 133 miljoen voor Wallonië en slechts 81 miljoen voor Vlaanderen.

— Op 1 februari 1964 waren er nog steeds 66 % werklozen in Vlaanderen tegen 33 % in Wallonië.

— De begroting van openbare werken voorziet voor 1964 één miljard 522 miljoen frs voor Wallonië tegenover 483 miljoen voor Vlaanderen, ttz. drie maal meer!

— Wegennet: Wallonië 545 miljoen, Vlaanderen 365 miljoen.

Wie zegt daar weer, dat de Vlamingen de eeuwige zeurders en malkontenten zijn?

PAARDECOOPER

Minister Vermeylen heeft weeg eens blij gegeven van ruimdenkendheid. Na protest van het kolonisationsdagblad van de P.S.B. (waarom die naam nog vertalen tot BSP?) « Volksgazet » en « Frans » verzet van de Mechelse PLP-PVV-studenten heeft hij de Nederlandse geleerde Paardecooper andermaal verboden in Vlaanderen het woord te voeren.

De uitleg is allergekst. Naast de toespraak van Paardecooper was er een toespraak met « politieke » inhoud. Waarom kreeg dan ook Prof. Geyl geen verbod, toen hij twee jaar geleden op de IJzerbedevaart sprak? Waarom mogen er dan buitenlandse politici het woord voeren op de kongressen van de kleurpartijen?

Als de socialisten menen zo hun verraad van de Vlaamse belangen voor het buitenland verborgen te kunnen houden hebben ze het verkeerd voor. Waar is de tijd van August Vermeylen die wilde « Vlaaming zijn om Europeër te worden ». Zijn zoon is geen van beide. En onze Mechelse liberalen hebben weer eens bewezen dat de P.V.V. ondanks het Liberaal Vlaams Verbond in Vlaanderen franskiljons is. Zelfs hun studenten zijn het!

En voor zover men daardoor Vlaanderen wil treffen zeggen we: heren, doe zo voort. Ge verhoogt de Vlaamse prikkelbaarheid. Een gekoloniseerd volk — dat leert de ervaring — wordt daardoor wakker.

VLAAMS FRONT

Een Antwerps tijdschrift meent dat de algemene sekretaris Wim Jorissen en de algemene ondervoorzitter Daniël de Coninck een persoonlijk stundpunt verdedigen wanneer zij ijveren voor een Vlaams Front. Dit tijdschrift vergist zich. Sinds Wim Jorissen de idee voorop zette op het Volkscongres 1962 werd ze door de partij in haar geheel bijgetreden. De gedachte werd onderstreept op de persconferentie van de partij vlak voor Hertoginnedal, ze werd opgenomen in de kongresbesluiten van 1963 en opnieuw beklemtoond in een motie van het Dagelijks Bestuur van de partij op 18 januari 1964, waar het slot luidt :

« De Volksunie zal zich met klem blijven verzetten tegen elke aanslag op het levensrecht van de Vlaamse gemeenschap door een eenzijdige grondwetsherziening en herinnert aan haar aanbod om in die zin haar verantwoordelijkheid op te nemen in het raam van een breed Vlaams front ».

Overigens zijn zelfs zonder Vlaams front vroeger alle waardevolle nieuwe mensen in de partij opgenomen.

De Volksunie moet in België de verzuiling doorbreken, niet zelf een zuil bij zetten.

PIERRE D'YDEWALLE

Het weekblad « De Nieuwe » gaat scherp tekeer tegen de C.V.P.-gouverneur van West-Vlaanderen Pierre D'Ydewalle, die op alle mogelijke wijzen het ministerie onder druk zet om de taalwetten in West-Vlaanderen « soepel », d.w.z. niet te laten toepassen.

Volgens dezelfde Nieuwe zijn er veel Vlaamse voor-
aanstaanden die soortgelijke

druk uitoefenen op de ambtenaren van de ministeries bijzoverre dat de franstalige ambtenaren hun Vlaamse kollega's minachtend gaan bejegenen.

Dat alles is nu eens echt de slechte oneindigheid van de flamingantische minimalisten. Als men niet radikaal ingaat tegen de gevestigde wantoestanden bereikt men in Vlaanderen niets. De « gematigden », de natuurlijke bondgenoten van de franskiljons, zijn dit weer eens aan het bewijzen.

Het heet anderzijds dat bestendige deputatie en provincieraad van West-Vlaanderen niet akkoord gaan met hun gouverneur. Waarom dit dan niet publiek gezegd en geschreven ? Dat is het enige dat telt.

Mokken in zijn hoekje en laten begaan is een typisch flamingantische, minimalistische ziekte, waarmee alleen bereikt wordt dat men de verdere kolonisatie vrij spel laat. Wanneer toch zal men dat begrijpen ?

RADIO EN T.V.

Eveneens volgens « De Nieuwe » zijn de kleurpolitici radio en T.V. stelselmatig aan het politiseren in een wanhopige poging om hun greep op de Vlaamse massa te bewaren. Bekwaamheid telt niet meer, alleen nog de partijfanatische ingesteldheid. Het peil van radio en T.V. zakt dan ook voortdurend.

« De Nieuwe » wijst op het voorbeeld van 44 Oostenrijkse kranten en tijdschriften, die een geordende propaganda begonnen zijn tegen de verpolitiekte radio en T.V. in Oostenrijk.

Inderdaad een goed voorbeeld. Wij doen dadelijk mee.

ARBEIDERS-
SOLIDARITEIT

« De Klauwaert », een nieuw maandblad met als leuze « Vlaams-nationaal en progressief » zoals de ondertitel luidt, steekt de draak met de Vlaamse B.S.P. die namens de Vlaams-Waalse arbeiderssolidariteit de grote meerderheid van de Waalse arbeiders die federalist zijn, verplicht hun federalisme op zak te steken. De Klauwaert noemt dit een eigenaardige solidariteit en stelt van zijn kant volgende propagandaslogan voorop « Vlaamse arbeiders wees solidair met Uw Waalse kameraden ! Steun hen in hun strijd voor federalisme ! Stem Volksunie ».

Dit is inderdaad een goede propagandaslogan. Wij bevelen hem hierbij dan ook aan bij onze propagandisten.

POSITIEF EN NEGATIEF

De heer Hendrik de Saeger, broer van Jos, sprak op de Guldensporenviering te Kessel. Met groot succes trouwens. Hij is immers veel meer Vlaamsgezind dan zijn broer. Tijdens zijn sprekebeurt dachten we eraan hoe elke Vlaamse generatie uiteindelijk toch weer eender gaat reageren.

De huidige generatie is begonnen met de « negatieve » instelling van de vooroorlogse generatie te verwerpen. Zij wilde positief staan.

De heer De Saeger begon met te zeggen dat hij sprak als goede Vlaming en als minder goede Belg en eindigde met de opmerking dat, zo het officiële België zijn anti-Vlaamse politiek niet zou stopzetten, hij binnen enkele jaren nog alleen maar een zeer goede Vlaming zou zijn en een zeer slechte Belg.

EEN SCHOELIESTREEK
VAN DE STANDAARD

(vervolg van bladzijde 1)

als V.U.M.-leider. Niemand van de door de Standaard genoemde partij-vooraanstaanden heeft ooit een brief in dit verband ontvangen. De arrondissementale raad heeft nooit het (vermeende) ontslag besproken en van « uit protest teruggestuurde lidmaatschapskaarten » is er in de verste verte geen sprake. De zogezegde druk op Wim Maes behoort tot het domein van de ziekelijke fantasie, die ontstaat in het bekrompen brein van een loopjongen, die door de Standaard gebruikt wordt, een kerel die destijds betrokken was in de teeraktie te Oostende, na verklikking wist te ontkomen aan een veroordeling en — toen dit aan het licht kwam — buitengegoid werd uit de V.M.O., waarop hij zijn wraak ging botvieren door allerlei roddelpraatjes over te maken aan de Standaard-redactie, die zich tot dergelijke laagheden maar al te graag leent.

Wat de machtsgreep der progressisten betreft, deze vuile leugen is er enkel, om een voor de V.U. nadelige verkiezingsatmosfeer te scheppen. Een andere leugen is deze over de kandidatuur van R. Mattheyssens : iedereen in de partij en daarbuiten weet inderdaad dat Rudi van der Paal ter gelegenheid van de opening van het Provinciaal secretariaat te Antwerpen en de daarmee gepaard gaande volksvergadering, onder algemene bijval verklaard heeft dat voor de Kamerlijst te Antwerpen Mr van der Elst eerste staat, R. Mattheyssens tweede en Dr Goemans derde ! En dat er daarna geen wijzigingen zullen geschieden. De zogenaamde kritiek op Mr Schiltz is niet alleen uit de lucht gegrepen, maar houdt bovendien geen steek vermits iedereen weet over welk krediet Mr Schiltz in zeer ruime kringen, als bij de V.U.-mensen beschikt.

Het ploertig gekwijn van de Standaard is kenmerkend voor het huidige peil van deze kiesdraafster van de C.V.P. Het is gezakt tot op het platform van de kleine dorpspolitiek. Soortgelijke roddel zal ongetwijfeld nog toenemen, vermits het het enige wapen is voor de C.V.P. en haar slavenkranten, om de opgang van de V.U. te trachten te remmen.

Over de mogelijkheid dat er te Brasschaat een Franse school zou komen was hij niet te spreken. Als men aan de opbouw ervan zou beginnen; zou hij ze mee gaan afbreken. Een uitstekend idee waarvoor heel de zaal voelde. Letterlijk de muren afbreken dat is inderdaad de beste methode als men de taalwet

wil overtreden.

Toch is afbreken op het eerste zicht een weinig positief werk. Ook de vorige generatie stond echter slechts afbrekend tegen anti-Vlaams werk en was positief Vlaams. Negatief staan tegenover het negatieve is echter positief werken. Dit is een oude wijskundige waarheid.

HERPLAATSEN VAN BASISBAKENS

Twee weken geleden kregen we de laatste voordracht van de gekende Vlaams-nationale Kontaktclub te Antwerpen. Het « mode-onderwerp » traditionalisme en progressisme in de Vlaamse beweging, had een massa belangstellenden gelokt naar dit forumgesprek. Voorzitter Mr. Hugo Schiltz wees er ook terecht op dat de namen van de twee inleiders Drs Maurits Coppieters en Dr. Jur. Borginon voor een groot deel in dit sukses tussenkwamen. Verschillende lezers vroegen ons een samenvatting van de opvatting van deze doorwinterde flaminganten.

Drs Maurits Coppieters ging in zijn beschouwingen uit van de bepaling over de Vlaamse beweging lijk Prof. Eyskens, de latere eerste-minister, die formuleerde in 1935 : De Vlaamse beweging moet in het Vlaams politiek leven de plaats innemen die haar toekomt, nl. de eerste en zij dient alle andere bewegingen : sociale, economische en kulturele in zich op te nemen omdat zij een nationale beweging is ».

Gesloganeerd wordt dit volgens spreker het eenvoudige « Vlaanderen eerst ». Deze schijnbaar ijsig traditionalistische formulering moet de Vlaams-nationale beweging beschermen tegen de steeds weerkerende neiging uit verschillende hoeken om de Vlaamse beweging te herleiden of te onderschikken aan taalstrijd, sociaal verweer, economische welvaartstheorie, staatkundige of filosofische opvatting. Spreker behandelde dan wat hij volgens zijn inzicht de wezenskenmerken van de

Vlaamse beweging noemde. 1. Haar kenmerk van taal- en kulturele beweging. Langs de strijd voor het behoud van het eigen grondgebied, de verheffing van de eigen taal- en cultuur komen tot een steeds hogere volksverheffing. 2. Wezenlijk is ook in de Vlaamse beweging, en dit sinds Willem en David reeds, de sociaal-economische ontvoogding langs de Vlaamse beweging. Dat betekent dat iedere keer de bakens mee moeten verplaatst worden volgens de eigentijdse opvattingen.

Van de 19e eeuwse liberale vrije speculatie kwam het vanuit dit noodzakelijke sociaal-economische rechtvaardigheidsgevoel tot inzichten als noodzakelijke overheidscontrole en medezeggenschap van de werknemers in het bedrijfsleven.

Een derde konstante in de Vlaamse beweging is de Heel-nederlandse richting. Wie progressief doordenkt weet dat echte kulturele autonomie volstrekt ondenkbaar is in een unitair België en noodzakelijk de Nederlandse kulturele « integratie » veronderstelt. Zo formuleerde Julien Kuypers wat in vroegere flamingantengeneraties op andere manieren werd uitgedrukt. Tenslotte noemde spreker de Vlaamse beweging een vaderlandse beweging in de zin van August Vermeylen dat zij de meest oprechte en edelste inspanning was die in België ooit voorkwam.

Tegenover zulke opvatting van de Vlaamse beweging als nationale beweging waarvan het fundamenteel doel blijft het veroveren van de Vlaamse

zelfstandigheid, gaf spreker dan zijn visie op wat men « progressisme » heet. Politiek mag niet steunen op ressentiment, verheerlijking van traditie of verleden. Steeds moeten de bakens pragmatisch verplaatst worden. Een inschakelen in de strekking van de tijd, maar op realistische basis. Federalisme met op de achtergrond het Europese federalisme.

Sociale rechtvaardigheid in de richting van steeds grotere democratie. Bij dit onderwerp werd langer stilgestaan. De vrije markt-economie moet steeds meer en meer gesocialiseerd worden. In de richting van deze grote principes moet de Vlaamse beweging zich oriënteren zonder dat het nochtans haar specifieke taak wordt deze uit te kienen.

Wij moeten het kapitalisme helpen bevechten in functie van de groei naar nationale zelfstandigheid. Ruimtelijke ordening, controle op de holdings, stijgende medezeggenschap en medebeheer al zaken die de nationale ontvoogding zullen helpen. Wij mogen echter niet vallen in de marxistische fout. De louter-biefstukken politiek van Anseele heeft op Vlaams gebied, te beginnen met zijn eigen zoon, een nieuwe generatie Gentse « socialistische » franskiljons opgekweekt. Het is dus een vals beginsel dat de socialisering de rest vanzelf in orde brengt. Ben ik een traditionalist in de ongunstige betekenis als ik als noodzakelijk hoofddoel van onze strijd hou : het « zelfbestuur » der frontsoldaten, de Vlaamse formulering van het « Zelfbeschikkingsrecht der kleine volkeren ». Aldus besloot Maurits Coppieters zijn fel toegejuichte rede.

Mr Rik Borginon, het buitenbeentje van het vooroorlogse VNV, zoals inleider Schiltz hem had genoemd, begon met te zeggen dat hij zich meer tot het sociaal-economisch gebied zou beperken. In een historische terugblik loochende hij dat de Vlaamse beweging alleen maar een taalherstelbeweging zou geweest zijn. Er was

een duidelijk inzicht in de samenhang tussen kulturele en materiële heroplevering. Hij herinnerde aan zijn eerste redevoeringen met Staf Declercq rond 1910 voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit hoofdzakelijk gevoerd met sociaal-economische argumentatie. Wanneer tussen de twee oorlogen de Vlaams-nationalisten steeds talrijke sociale eisen voorhielden was dit niet alleen uit elektoralisme. Ieder mens heeft behoefte aan een eenheidsvisie op het leven en op de rechten en plichten die het meebrengt, aldus formuleerde spreker dit. Hij hield dan stil bij het woord « progressisme » bij de enen verketterd, bij anderen als een soort wondermiddel voorgelaten. Met zijn gekende kritische geest analiseerde Mr Borginon verschillende begrippen als controle op de holdings, medebeheer en dgl. Zijn tesis menen wij waarheidsgetrouw weer te geven met volgende gedachtengang. Die opvattingen en sociaal-economisch terrein moeten in de Vlaamse beweging progressief voortschrijden zonder te plotse bruskering. De mensen mogen niet met illusies gevoed. En vooral die gedachten mogen geen splijtzwam worden in de Vlaamse beweging maar dergelijk speciaal punt mag nooit « opgedrongen » worden aan de hele beweging. Zelfs als ik akkoord ben bestrijd ik toch zulk opdringen, zei spreker. Behoudens een plotse revolutionaire toestand, die niet te voorzien is, zal een geleidelijkheid en op sociaal en op Vlaams gebied ook wel noodzakelijk zijn.

Mr. Borginon besloot dan met een oproep tot eendracht rond concrete Vlaamse doelstellingen, die zoveel mogelijk mensen in een Vlaams eendrachtsfront moet kunnen verenigen.

Informatief menen wij dat de opvattingen van deze twee gekende flaminganten voor onze lezers meer dan lezenswaardig waren.

Walter Luyten.

VLAAMSE C.V.P.

Manu Ruys blaast hoog van de toren met een «zelfstandige» Vlaamse C.V.P. Dit boerenbedrog werd echter snel ontmaskerd door de overige C.V.P.-pers (vooral de franstalige): er bestaat slechts één C.V.P. De vleugels hebben geen enkel autonoom bestaan.

Maar om de Vlamingen zand in de ogen te strooien zal het «Vlaams C.V.P.-congres» wel gebruikt worden! Ook al werd Vlaanderen vorig jaar door de deelnemende parlementairen in de rug geschoten.

LINKS
EN NATIONALISME

In een artikel van Vanel-suwé «Zetelaanpassing en Grondwetsherziening» (Links, 11.7.64) wordt kordate taal geschreven in verband met de halfslachtige houding ter zake van de B.S.P.

Herhaaldelijk wordt de Volksunie vermeld, die echter nog te zeer besmet is door het nationalisme. De auteur voegt er zelf echter aan toe, dus moeten wij het niet meer doen, dat — hoewel tegen elk nationalisme gekant — hij voor de derde landen een uitzondering moet maken, gezien de gans andere infrastructuur. Ook geeft hij een veeg uit de pan aan de M.P.W. «en andere vrienden uit Wallonië» die niet vrijuit gaan.

AFRIKAANS
NATIONALISME, ENZ.

Het is inderdaad opvallend, hoe het nationalisme meer dan ooit aktueel is in de zg. ontwikkelingslanden. Algerië, Kongo, Egypte en noem maar op. Overal wordt het volk opgeleid tot meer volksbewustzijn. Zelfs in de kommunistische wereld wordt de natio-

nalistische doodzonde meer en meer bedreven: China heeft duizenden grensincidenten met de Sovjet-Unie, Roemenië vraagt het ontstolen Bessarabië terug, Cuba speelt op de nationalistische viool (Cuba si, Yanky no!):

Maar wanneer wij «Vlaanderen eerst» roepen, dan krijgen sommige rode kameraden de stuipen...

WIJ FASCISTEN

Op ons artikel van vóór 14 dagen kwamen telefonische reacties. Men meldde ons dat Jos Wijninckx, voorzitter van de Jong-Socialisten, op wiens rede wij hebben geantwoord, tijdens de oorlog lid was van het N.S.J.V.!

Het is misschien om zijn aangebrand verleden te doen vergeten dat kameraad Wijninckx soms zo sectair doet?

DE KLAUWAERT

Het eerste nummer van de eerste jaargang van het maandbladje «De Klauwaert» is verschenen, onder de leus «Vlaams-nationaal en Progressief».

Het wordt uitgegeven door actieve VU-leden uit het Antwerpse, en brengt enkele merkwaardige artikelen. Belangstellenden kunnen een abonnement nemen door het storten van 50 fr op girorekening nr. 1151.13 van de heer Willy Jaspers, Duinstraat 3, Antwerpen.

MARK DE KOCK

Eén der vele geruchten in verband met de komende gemeenteraadsverkiezingen was, dat de «Links»-redakteur

De Kock in Brussel met de Vlaamse frontlijn zou opkopen.

Na het Laatste Nieuws heeft Links zelf nu ook dit bericht formeel ontkend. De betrokkene heeft op geen enkel ogenblik overwogen zijn kandidatuur voor te dragen op deze lijsten.

RECHTSE KOALITIE?

In het Antwerpse heeft een tekst gecirculeerd waarbij «men» aandrang op coalitie van alle rechtse krachten bij de gemeenteraadsverkiezingen in de Antwerpse randgemeenten, daar anders het gevaar zou bestaan voor een linkse meerderheid.

Voor wie het nog niet wist, wordt hier herhaald dat de V.U. noch links noch rechts is. En dat de komedie niet te groot mag zijn, daar op veel plaatsen reeds onderhandelingen tussen C.V.P. en B.S.P. gebeuren met het oog op de verdeling der posten...

Er weze ook herinnerd aan de beslissing der partij, dat geen nationalisten op lijsten mogen staan, die de naam van een kleurpartij dragen.

EKONOMIE EN POLITIEK

Meer en meer wordt het politiek leven vermengd met sociaal-ekonomische problemen. Zoals pater De Witte S.J. schreef, is de scheiding van politiek en ekonomie dan ook bedrog.

Daarom zouden alle politiek geïnteresseerden zich ook de beginselen der ekonomie moeten eigen maken, ten einde een volledig beeld van de staatkunde te krijgen.

In dit verband is het kenmerkend, dat de voorstellen tot hervorming van het mid-

23 aug. 1964

delbaar onderwijs, de invoering van een cursus in algemene ekonomie in alle afdelingen behelzen.

LIBERALISME
IN HET OOSTEN

Naast verschillende andere verschijnselen die vooral in Polen en Roemenië werden vastgesteld, werd in de Sovjet-Unie een beperkte vrijhandel terug ingevoerd. Anderzijds heeft de Staatsbank van Tsjecho-Slowakije meer zelfstandigheid bekomen t.o.v. de staat.

Naast de algemene socialisering der West-Europese maatschappij, versterkt zulks de hoop dat eens alle Europeanen mekaar menselijk terugvinden in een vrije, sociale en menselijke maatschappij, vrij van elk kommunistisch of kapitalistisch juk.

Met dit kiekje wensen wij allen een goede vakantie toe.

Ik las vorige week, in een weekblad voor politieke- en arbeidersvraagstukken, de lof van de coöperatieven, die zogezegd de wig hebben trachten te drijven in het kapitalistisch stelsel.

Volgens dit blad leven wij nog in een kapitalistische maatschappij, waarin de mens als voortbrenger en als verbruiker wordt uitgebuit door de geldmachten.

Dank zij Marx en zijn tijdgenoten, dank zij een deel van het patronaat, dank zij de sociale aktiviteit van Kerkelijke organisaties, dank zij de syndicaten, kwam op 80 jaar tijd een grondige wijziging tot stand in de maatschappelijke verhoudingen; in ons land althans beslist.

opgelegde coöperatie wellicht de enige methode om, in het groeiproces ener natie, te verhinderen dat enkele profiteurs de onwetendheid der massa uitbuiten. De coöperatie is er doelmatig bij inlandersplantages en distributie van voedingswaren op het platte land. Het privaat initiatief, onder staatsdeelname in het beheer, is beslist de enige methode in de energiesector. Maar in onze eigen ekonomie? Niets belet de arbeider, de hand- of geestesarbeider, aandeelhouder te worden van welkdanige nijverheid, welkdanige kapitalistische onderneming.

Hij zal als aandeelhouder even veel of even weinig te zeggen hebben, dan als

Ik zal niet tegenspreken dat bij de internationale prijsvorming der basisprodukten bepaalde kartelsafspraken der internationale finantie de koopkracht nadelig beïnvloeden. Maar de internationale concurrentie heeft ook dermate genivelleerd, dat het bestanddeel «lonen» meest in alle produkten groter is, rechtstreeks en onrechtstreeks, dan het bestanddeel grondstofprijzen, ondernemersloon en winst.

In onze eigen ekonomie kan de coöperatie nuttige gevolgen hebben eerder voor de handeldrijvende dan voor de verbruiker. Nochtans kan deze coöperatie (mede door rationalisatie, de scherpere concurrentie, ook ingevolge de Euro-markt), wel bijdragen tot kostprijsvermindering waarvan men ook de verbruiker laat genieten.

Maar de coöperatieven zoals wij die kennen hebben zich ontpopt tot zakelijke concurrentie-initiatieven tegen de kleine middenstanders. Zij zijn beslist niet positief prijsdrukkend en geen pioniers op het stuk der kwaliteitskontrolle.

Ik geloof eerder in de preventieve verbruikers-coöperatieven of liever nog verbruikersligas, zoals de reeds in brede kringen bekende «Verbruikersliga».

Juiste prijs voor juiste kwaliteit is hun objectief. De concurrentie van bepaalde coöperatieven tegenover de middenstand wordt bepaald deloyaal, wanneer deze coöperatieven soms aan dumping doen en, onder voorbijgestreefde slogans, doen geloven dat zij, die nochtans ook exploitatiekosten hebben, méér aan het publiek zouden kunnen bieden tegen zelfde kwaliteit, dan zuiver private distributiecentra en warenhuizen of middenstanders.

En bekeken vanuit het standpunt van de schatkist, van de openbare financiën, zijn er - zoals reeds hoger aangestipt - uit de coöperatieven héél wat minder belastingsontvangsten te boeken, dan uit de zuiver private sector... zodat ook hier wetenschappelijk en nuchter bezien het nut der coöperatieven niet bewezen is. Tenslotte voelt men zich enigszins

onbehaaglijk wanneer men verneemt dat, om als jonge bediende te solliciteren in een organisatie die zeer nauw verwant is met de coöperatieven, de ouders hun inkopen moeten doen in een coöperatieve... Ooit een privaat werkgever gehoord die het lef had dergelijke aanwervingsvoorwaarden te stellen aan sollicitanten?

De nuchtere waarnemer heeft tot plicht tegenover demagogisch gekraai, de taal der feiten te plaatsen.

Tenslotte beogen de politieke coöperatieven slechts machtsverschuivingen, wat in feite neerkomt op verplaatsing der problemen, geen oplossing ervan. Wat is het verschil in de koopkracht van een verbruiker tegenover een Centrawinkel, een Supermarkt, een grootwarenhuis, of een coöperatieve? Wat is het verschil tussen de commerciële voordelen verleend door een eerlijk kofenhandelaar, een degelijke verzekeringsmaatschappij, een bank, een spaarkas, en tussen deze verleend door coöperatieven?

In de praktijk géén enkel. Indien de politieke coöperatieven bijvoorbeeld in de kruidenierssector, uitsluitend en positief de strijd aanboden tegen minderwaardige producten, tegen voeding van laag hygiënisch gehalte, slechts goederen aanboden voorzien van het etiket van het instituut dat het gebruik van grondstoffen van hoog voedingsgehalte, hygiëne in de fabricatie garandeert, indien zij terzake vlees en charcuteriehandel door voorbeelden van rationalisatie de privésector konden meefrekken naar kostprijsverlaging bij de bevoorrading, ja dan zouden zij een onbetwistbare nuttigheidsbijdrage leveren tot de bescherming der koopkracht. Maar nogmaals, wanneer prijsbradage slechts dumping is, zou een groei der politieke coöperatieven de belastbare stof verminderen en aldus een der rechtstreekse arbeidersbelangen - de billijke verdeling van het nationaal inkomen - aantasten, zoals dit trouwens reeds geschiedt.

Dr. Willy LAUWERS.

VRIJE TRIBUNE
DE POLITIEKE COÖPERATIEVEN

Rijken en armen zullen er altijd zijn, maar in ons land is sociale rechtvaardigheid zeer zeker méér dan een begrip geweest.

Hebben de coöperatieven bijgedragen tot de verlaging van de kostprijs der distributie?

Zijn de coöperatieven minder kapitalist, beschikken ze over minder machtige propagandamiddelen (of méér) dan de middenstandszaken of de zogezegde kapitalistische ondernemingen waarover voormeld weekblad spreekt? Doen zij méér voor de spaarder dan de private spaarkassen en de banken?

Heeft de zogezegde coöperatieve gedachte niet eerder tot een neo-kapitalisme geleid?

In een onderontwikkeld land is, in bepaalde sectoren, de van overheidswege

lid van een coöperatieve onderneming.

En indien hij geen aandeelhouder kan worden van een kleine onderneming is het meestal omdat deze geen toegang heeft tot de kapitaalmarkt; de grootgeldbezitter steekt er geen geld in en de kleine man durft het niet. Hij spaart liever op depositoboeke of koopt staatsfondsen.

De winsten van de middenstandsonderneming, de winsten van de vrije beroepen, de winsten van de grotere ondernemingen zijn niet zo enorm groot meer, maar nog groot genoeg om voldoende belastingen af te dragen aan de staat, waarmee een zekere herverdeling van het nationaal inkomen tot stand kwam. De geforceerde concurrentie der politieke coöperatieven aan de privaatsector, komt de belastingsopbrengst niet ten goede.

1

DE GEMEENTEFINANCIËN

Besturen, beheren, brengt met zich: uitgaven doen. In ons land geldt dit voor de Staat, de provincies en de gemeenten. Elk van die openbare gemeenschappen moet, om in zijn uitgaven te kunnen voorzien, over geldmiddelen kunnen beschikken.

Naast het feit dat de overheidsfinanciën in onze tijd op zichzelf reeds een ingewikkeld vraagstuk vormen, komt het probleem van de verdeling der bevoegdheden tussen staat, provincies en gemeenten de financiële verhoudingen nog komplikereren.

Aan de ene kant heeft men de provinciale en gemeentelijke autonomie, gewaarborgd door de art. 31, 108 en 110 der grondwet, aan de andere zijde heeft men de noodzakelijke afbakening en begrenzing der belastingmogelijkheden. Immers zijn het dezelfde belastingplichtigen die worden belast, zowel door de staat als door provincie of gemeente. De vrijheid van handelen en de gemeentelijke rechten worden hierdoor dan ook fel beknot.

DE VERDELING DER TAKEN

De verdeling der taken (en dus ook der bijhorende uitgaven) tussen de verschillende machten, was in het verleden betrekkelijk eenvoudig. Hun rol beperkte zich immers tot het handhaven der openbare orde en het vervullen van hun administratieve taak.

Wegens de enorme sociale en economische evolutie der jongste 50 jaar is de taak der overheid sterk uitgebreid en verstrengden de lokale belangen en behoeften zich op veel punten met het algemeen belang. Dit is o.m. een van de oorzaken van de hopeloze veroudering van de Kommissies voor Openbare Onderstand, in wier plaats grotendeels de R.M.Z. is gekomen.

Deze evolutie is ook oorzaak van de noodzakelijke fusie van gemeenten die al te klein zijn om een aangepast beleid te kunnen financieren.

De fiskale verhoudingen tussen staat en gemeenten werden dan ook met de tijd ingewikkelder, zodanig dat sommige specialisten niet aarzelen het probleem van de belasting-

verdeling een der moeilijkste die er bestaan te noemen.

Wel is het klaar dat naarmate de staat zelf een groter deel der uitgaven voor openbaar nut voor zijn rekening neemt, de gemeenten minder financiële behoeften zullen hebben. Wanneer de staat b.v. de aanleg van

een wegennet financiert, moet de gemeente door wier grondgebied de wegen lopen, hiervoor geen belastingen heffen.

GRONDBEGINSEL DER VERDELING

De economische betekenis van de belasting wordt als voornaamste faktor beschouwd om uit te maken of het de staat is of de ondergeschikte machten die bevoegd moeten zijn haar te heffen.

Is de grondslag, de basis van de belasting verbonden aan de algemene economie van het land, ofwel aan het plaatselijk gebied?

Het is duidelijk dat de eerste soort voorbehouden blijft aan de staat, terwijl de tweede door provincies en gemeenten kan gebruikt worden. Zo blijven de tolrechten en de belang-

rijke persoonlijke inkomstenbelastingen of vennootschapsbelastingen voorbehouden aan de staat.

Daarnaast worden normaal de belastingen, waarvan de grondslag veranderlijk is, aan de staat overgelaten. Zo de belastingen op inkomsten, op omzet, op vermogen.

Tenslotte zal de staat de persoonlijke belastingen, en de gemeente enkel en alleen zakelijke belastingen heffen. Zo b.v. belastingen op rijwiel, balkons, afgifte van documenten. Wel te verstaan heeft ook de staat een ruim gebied van zakelijke belastingen: grondbelasting (onroerende voorheffing), griffie- en registratierechten.

Een bijzondere soort gemeentebelasting vormt de verhaalbelasting: het is de omdeling van de onkosten van een verstrekte dienst. Zo vallen de bestratingskosten en de kosten van riolering, gasaanleg, verlichting e.d. hieronder.

AANDEEL DER GEMEENTE

De eigenlijke belastingstof voor de gemeente is eerder beperkt. Daarom zal de staat van sommige belastingen een deel aan de gemeenten toekennen. Het meest bekende voorbeeld is wel de onroerende voorheffing, waar de staat 3 % heft en tegelijk een %

OPCENTIMES

Bij het stelsel der opcentimes wordt de verantwoordelijkheid van elk der lichamen beter in het licht gesteld voor de kiezer: deze kan immers zien hoeveel opcentimes de staat, de provincie en de gemeente heft. In de praktijk wordt dit effect weliswaar verdoezeld door het feit dat de belasting samen met de opcentimes wordt gevestigd en ingevorderd.

Dit stelsel wordt thans in ons land gebruikt, zoals we verder in detail zullen zien.

Het voornaamste nadeel, de ongelijke behandeling van belastingplichtigen met eenzelfde inkomen maar wonend in verschillende, soms naast elkaar gelegen gemeenten, kan worden verzacht door het vaststellen van maxima voor de percentages der opcentimes.

STAATSTOELAGEN

AAN DE GEMEENTEN

Daar nooit een volmaakte oplossing zal verkregen worden in de financiële verhouding tussen staat en ondergeschikte lichamen en er steeds grote ongelijkheden zullen blijven

HOE DE SCHEIPALEN GEPLAATST?

voor provincie en gemeente bijvoegt, zoals dit door deze lichamen werd gestemd.

Hoe kan het aandeel der gemeente worden bepaald?

Er zijn twee manieren waarop een belasting gemeenschappelijk kan worden benut: het stelsel der aandelen en het stelsel der opcentimes.

Bij het stelsel der aandelen geeft de staat een vooraf bepaald gedeelte af aan de lagere organen. Het tarief wordt bepaald met inachtnaam van de behoeften van elk der betrokken machten. Het aandeel van elk werd vooraf vastgesteld en is rechtstreeks in verhouding tot de grondslag van de belasting.

De aan dit stelsel verbonden nadelen zijn: de beperking van de autonomie der ondergeschikte organen, het gebrek aan soepelheid en de verzwarende van het administratief werk bij het verdelen.

bestaan tussen de gemeenten (daar sommigen beperkte inkomstenbronnen en toch zware uitgaven hebben) zal de staat uit eigen middelen moeten putten om toelagen (dotaties of subsidies) te verstrekken.

Deze toelagen worden gestort in fondsen, die instaan voor de omdeling tussen de verschillende in aanmerking komende gemeenten. Het is juist deze omdeling die hier het moeilijkste probleem vormt. Men moet een zo volledig en zo rechtvaardig mogelijke omdelingsfaktor vaststellen, waarop de verdeling kan gebeuren. Steeds zal dit op onvolmaakte wijze gebeuren, en steeds bestaat het gevaar dat bij slecht beheerde gemeenten het verantwoordelijkheidsgevoel afstompt en dat ook soms buitensporige uitgaven worden verricht. Een goed werkende staatscontrole is hier dan ook vereist

(vervolg blz. 10)

Ja, ze komt ook bij ons, de koppijn en de nukkige slapeloosheid. We hebben allen een hard jaar achter de rug : zenuwachtig, haastig en opgejaagd. Of een harde blok, de wijze strengheid van professoren na een jaar van hard labeur of koten in de nacht; zakelijke zorgen met duizend en één bekommernissen; de bureelkruk, mat met veel eentonigheid, doch weinig kleur en licht; het gezin met veel labeur en nog meer lawaai. Doch de vakantie breekt door de wolken, lokkend, verleidelijk of geheimzinnig... Wat zal het worden? Pletsende regen naast knetterende zon? Dartele zorgeloosheid of charmante moeilijkheden? De sputterende wagen, het file-rijden op de Duitse Autobahn, de ingeblikte reis met het reisagentschap of een fascinerende ontdekkings-tocht in het heerlijke onbekende? Wat werd als doel gekozen? De donkere fjorden van het Noorden of het land der duizend meren, de wijde wouden of de uitdagende toppen, de kunstreis of de sport met zwemmen, roeien en met zeilen, het blonde noordzeestrand of het bakkende zuiden? Of de familiale sfeer in het buitenhuisje of het tuintje... alles onbekenden waarmee we al druk in de weer zijn, elk volgens dikte van de brieven, de nood aan het « andere », de klemmende aandrang van vrienden of kinderen, de kleurrijke folders en de lokkende advertenties van reisagentschappen, tot zelfs 't « prestige » bij de burens. Want ook dat, lieve lezer, komt er bij kijken. We kennen er zelfs enkele aardige staaltjes van.

REIZEN, TEKEN DES TIJDS

Vraag niet aan grootouders wat zij met hun vakantie aanvingen, en waarheen ze reisden. Ze zullen antwoorden : reizen? er was noch tijd noch geld voor, of liever, dat was het voorrecht van de high-life. Betaald verlof kenden we niet, en de enkele vrije dagen per jaar werden benut voor allerlei huiselijke werkjes en enkele familiebezoeken. Onze huwelijksreis : hoogstens enkele dagen naar Brussel of Antwerpen en in het beste geval naar Parijs... Er is inderdaad heel wat veranderd. Maar goed ook, de zuiderzon, de glinstering der bergen, de geur van wouden en de donkere spiegeling van meren zijn thans ook « gedemokratiseerd ». Daarbij leven we zo haastig en gejaagd, dat een paar weken uit de dagelijkse drukte niemand kwaad doen. Doch wij Vlamingen zijn rare vogels. Honkvast en ietwat schuchter, voelen we wel eens het reizen aan als een vreemd en zelfs gevaarlijk avontuur, ook al trekken we beter dan wie ook « onze plan » met 'n vreemde taal en is ons aanpassingsvermogen niet van het slechtste. Vraag dat maar eens aan onze uitgeweken Vlamingen in Frankrijk en Wallonië, om over de States niet te spreken. Zo maken we tegenover de Engelsen slechts procentueel de helft reizen, hoewel onze levensstandaard bepaald niet lager ligt. We aanzien de vakantiereis als een dure onderneming en een overdreven lukus en grinniken met die « smalle Hollanders », die 'n drankgelegheid binnenstappen om één cola voor zes man te bestellen. En daar hebben we het dan. Aangezien reizen per definitie duur moet zijn, moet er dus voor een reis zeer veel geld uitgegeven : eerste-ranghotels, gastronomi-

sche maaltijden, avonduitstapjes met blauwe brieven en wat weet ik meer. Arbeiders en kleine bedienden horen die verhalen over rijke tafelen, dure hotels en weelderige night-clubs... en ze blijven thuis. Doch de jongere generatie die met de jeugdbeweging kampeert heeft in de Ardennen of gezworven in de Eifel, met de fiets het Zwarte Woud heeft doortrokken, met de jeugdclub in de Tirolse bergen heeft geklauterd of met de Landsbond der Mutualiteiten een heerlijke wintervakantie heeft doorgebracht, denkt er anders over, evenals de jonge gezinnen, die met de Bond gezinsvakantie hebben genoten. Want reizen is niet duur en als je thuis bent moet je toch ook eten, drink je ook een pintje, maak je een toertje met de wagen. Waarom dan niet wat geld opzij leggen, om het eens « anders » te doen!

DSS GUTEN ZUVIEL?!

Het moet ons van het hart : we beklagen sommige toeristen. Vakantie is ontspanning, niet?! Een andere spanning die de gewone opheft. Voor de arbeider : rustig eens niet sjouwen; voor de handelsreiziger : de wagen op stal laten zoveel mogelijk. Voor de geestesarbeider : wandelen, zwemmen, roeien, klimmen. En wat zien we? Vóór een paar jaar — we waren met onze berguitrusting over de Brenner op weg naar de Italiaanse Alpen — rijdt voor ons een grijze Dauphine met belgische nummerplaat. Een wolk kinderen juicht onze leeuwenwimpel toe. Stop. Wij ook. Zes man stappen uit. Ook Vlamingen? Ziet U zo. Van Antwerpen, heren? En waarheen leidt de reis? We zijn eergeren vertrokken. Langs Rijn en

MET STIJGIJZERS EN TOUWEN...

over Zwarte Woud en Beieren trekken we naar Milaan, Firenze tot Rome en Napels. Over de Italiaanse Riviera naar de Cote d'Azur, misschien langs Lourdes, en terug over de Midi, Vogezen en Luxemburg. Het duizelde wat voor onze ogen « Ja jongens, we hebben maar 10 dagen en we moeten er van profiteren om zoveel mogelijk te zien. Daar hadden we het. Zoveel mogelijk zien in zoveel mogelijke landen en dus maar rijden, rijden. We hebben niet gevraagd, wat en hoe ze zouden zien, want dat scheen minder belang te hebben. Ontspanning?! Wedden, dat ze een ganse week nodig gehad hebben om terug op adem te komen? Dat ze een halve dag te Rome zijn geweest en de tijd niet hebben gehad om een heerlijke bergwandeling te doen?... Want ze moesten veel zien! Want ja, de Vlamingen zijn veelvraters : niet alleen in spijs en drank, doch ook op reis zoveel mogelijk « doen ». Vraag dan maar niet, wat ze zoal gezien hebben. Ze slaan het allemaal door elkaar.

EN HET PRESTIGE

De laatste jaren is er meer. Want de vakantiereis is intussen een prestigekwestie geworden. De sociale standing begint men af te meten aan de afgelegenheid van het reisdoel. Duitsland, Frankrijk Zwitserland en Oostenrijk liggen al veel te nabij, dus dan maar naar Israël, Egypte, Marokko of Turkije. En dan maar snoeven achteraf. Een vriend-onderpastoor vertelde ons een sterk staaltje : de familie Peterman zou voor veertien dagen naar de « Cote d'Azur » gaan, zo hadden ze de burens verteld. En wat ziet die eerwaarde op een late avond, terwijl genaamde familie gezegd in het zonnige zuiden zit? De dochter des huizes sluipt buiten met haar fiets en boodschappentas, peddelt haastig weg en komt een half uur later even sluipend terug met een volle lading mondvoorraad. De « Cote d'Azur » was niks anders dan het tuintje achteraan, tussen vier hoge

muren. « Jammer dat het die twee weken geen water gegoten heeft, grinnikte de zwartrok ». « Maar dan is er nog tan-o-tan... bruinen zonder zon » merkte we op. Dat zijn gelukkig uitzonderingen, doch ze typeren enorm veel. Wat hebben we zelf aan reizen die er geen geweest zijn, of aan kilometervreterij. Jammer, als je weet dat er zoveel moois is en zoveel spannends... zonder prestige, doch hartverwarmend.

TERUG NAAR MENS EN NATUUR

Ons interesseren in de vakantie twee heerlijke dingen... de natuur en de mens. Goede wijn, fijne gerechten en palace-hotels achten we bijkomstig. De beste Franse wijn drinkt men trouwens in België en ook bij ons zijn er prettiger Italiaanse restaurants dan ter plaatse, om maar enkele zaken te noemen! Doch voor een glas verse melk op een Oostenrijkse alm, een degustatie bij een Franse wijnboer, de intieme gezelligheid van een berghut, daarvoor moet men uit het hotel en uit de wagen weg, de wijde natuur in. Heb je al 's avonds bij de olielamp genoten van de avonturen van de dag? 's Morgens de opgaande zon de bergtoppen in gloed zien zetten? Daarvoor moet je met rugzak, bergschoenen en ijspikkel naar omhoog, in de eeuwige sneeuw, waar alles zuiver is, de olie- en benzine-reuk ver beneden blijft, waar de bergbloemen rijker geuren, de liederen helder klinken, het water zuiverder klatert en de sportieve vriendschap stevig wordt.

BERGSPORT, NIKS VOOR ONS ?

Je hebt ze al gezien, de stevige knapen, met zware rugzak, bepakt met stijgijsers en met touwen, doorbrand door gletsjerzon, met stevige stap en harde blik, als je ergens met de wagen op een pashoogte te kijken stond, en ze ergens van tussen de

rotsen kwamen opduiken. Je hebt ze gevolgd met de verreijkker, de «gevaarlijke avonturiers», de halsbrekers, die over sneeuwklouwen naar omhoog kruipen of langs rotswanden hangen, die 's morgens te 2 uur ginder hoog de berghut verlaten, om langs de gletsjer tegen de middag op de top te komen, en 's avonds heb je ze niet terug gezien, want ze blijven dagenlang daarboven, waar alles primitief maar heerlijk is en je hebt artificieel meewarig geglimlacht, want het rijke hotel, de ruisende dansmuziek en het zachte bed wachtten je, terwijl zij soms op planken slapen als de hut te vol is en zich 's morgens vlug met wat sneeuwwater wassen. En je hebt akelige verhalen gehoord over

Een charmante dokter uit Innsbruck had ons bij hem thuis uitgenodigd en aangeraden pas naar boven te gaan als het weer kouder werd. Wat gebeurde. Het ging met de wagen naar het bergsteigerdorp Vent, het tweede hoogste van Oostenrijk. Door de wolken trokken we naar boven. De Breslauerhutte, lag zwaar en donker in de schemer en binnen zoemden warme stemmen. Kaarten werden bestudeerd en op de barometer geproostikeerd. Het zou morgen goed worden. Toen we voor het slapen gaan nog even buiten stapten, wachtte ons een onbetaalbaar zicht: het wolkendek was naar de vallei geschoven en lag wit, door de maan beschenen als een zee van melk. Daaruit rezen

ristendampers. In de verte het lager land van Bern en Luzern en achter ons het Mont-blancmassief, de Matterhorn met gans het Wallisermassief. Daarboven het donker azuur. Indien Verschaeve alpinist was geweest, zou hij in zijn «Uren Bewondering» heel wat bladzijden aan de bergen hebben gewijd. Er zijn ook minder prettige zaken: zo de woeste hotelbaas, die aan het Jungfrauhotel een stuk uit onze motor nam, omdat we zijn private bergweg waren opgereden. We kregen het terug tegen betaling van 400 BF.

Er werden harde en onvriendelijke woorden gewisseld. Toen we beneden kwamen, stond de Zwitserse politie klaar om ons te verbaliseren en er kwamen 400 BF bij. We hebben dan hard gevloekt en gezworen nooit meer naar Zwitserland te gaan. Of die keer dat we door een sneeuwstorm naar beneden moesten stormen over kloven en rotsen en als natte poedels in de hut aanlandden of op een gletsjer in het Silvrettamassief onze richting verloren en vier uur door een onweer dwaalden... doch dat is dan het zout van een reis.

DRIE REIZEN

VOOR DE PRIJS VAN EEN

Het zijn ervaringen en belevenissen, die de genoegens van een vakantiereis een jaar lang doen duren. Wat zeg ik? Die er drie van maken! Heb je ook al het intense genoegen beleefd, een toeristische boekertje binnen te stappen waar men je niet lastig valt, doch rustig laat snuffelen in folders, in kaarten laat zoeken tot je eindelijk weet waarheen. En dan op de stafkaart je tochten uitstippelen, die je verbeelding scherpt en dan achteraf die stijgende verrassing over je welgelukte dias. Het zijn al-

amper 400. Zijn we dan minder sportief? Welnee, doch bij ons worden de bergsport en de bergvakantie niet gepropageerd. Wij willen het hebben van de lange afstanden en de vele landen. Onze Noorderburen willen intens beleven en ze slagen er in, ook al aanzien we ze ten onrechte als oppervlakkigaards. Gelukkig is er ook bij ons een kentering. De Alpenvereniging, ook toeristische organisaties als V.T.B., richten meer en meer bergreizen in. En vraag het maar eens aan de deelnemers: nooit een prettiger vakantie beleefd. De jeugdorganisaties hebben het ook al ontdekt en reeds bestaan in West-Vlaanderen enkele kernen van een katholieke bergsportjeugdgroep, waar van de leden samen de bergen intrekken. Waarom zouden we er ook eens niet aan denken? We maken geen propaganda voor organisaties,

TERUG NAAR MENS EN NATUUR!

sneeuwlawines, bergstortingen en afgrondiepe kloven, instortende sneeuwbruggen en gletsjerbrand en geen aandacht meer geschonken aan de doden op de weg, want dat is geen sensatie meer. En je hebt vooral in hun hart niet gelezen, hun foto's niet gezien die ze boven maakten, hun eigen verhalen niet gehoord, want je bent niet eens tot aan de berghut gewandeld, langs paden van gentiaan, bergrozen en edelweiss, want die zijn op de autokaart niet aangeduid. Je hebt het onuitspreklijke genoegen niet beleefd er «bij» te zijn; je bent immers als toerist op de weg gebleven. En toch heb je in je diepste binnenste een onderdrukte hunkering gevoeld omdat je aanvoelde, dat achter die stijgers, touwen en ijspikels wat meer steekt dan wat jij noemt waaghalzerij en halsbrekerij: de intense dagenlange verbondenheid met de indrukwekkende natuur, waarmee je in competitie treedt. De mens, waarmee je nergens elders meer verbonden zijt, hetzij samen aan het touw bij het veroveren van uitdagende toppen, hetzij 's avonds wanneer na een heerlijke tocht, bij het valse licht in de hut, spannende, zelfbeleefde avonturen worden verhaald of heerlijke liederen worden gezongen.

UREN SCHOONHEID IN HERINNERING

Er zijn belevenissen die je nooit meer kan vergeten, zoals die keer in het Oetztal.

Het had dagen hard geregend en daarna hing er een zwaar wolkendek.

spookachtig de zwarte bergwanden, op de toppen des sneeuwsprookjesachtig glinsterend door maan- en sterfengel. Een oudere alpinist — hij kwam reeds veertig jaar in de bergen — geraakte in vervoering: dat heb ik nog nooit gezien en zal ik nooit meer zien, was zijn uitspraak. We achtten ons tot de uitverkorenen. Toeristen zouden voor dergelijk zicht grote sommen uitgeven. Wij hebben het gratis beleefd. De volgende morgen vroeg werd in zonneprijs de dubbelspitsige Wildspitze beklommen. In de verte: de dolomieten, de Grossglockner en de Ortler.

Of die avond, toen we na 8 uren moeizaam lopen op de langste gletsjer van Europa, de Aletschgletsjer (30 km) nat van de regen en moe van de inspanning, te 10 uur 30 de hut bereikten in het duister. Een groep parijzenaars was aangekomen. Zes slapen reeds want in de berghutten wordt te 9 uur taptoe geblazen. Eivol was de hut. Op en onder tafels, in gangen en op banken lagen ze, gewikkeld in hun slaapzakken. We hebben dan maar op de trap gegeten, en ons daarna tussen een paar snurkers neergeworpen. Een korte nacht: om 1 uur uit de veren (?) en een half uur later in de volstrekte duisternis op stap, want de beklimming alleen duurde 9 uren. Tussen ijswanden, sneeuwmuren, over gapende kloven naar boven. Op de top werden handen gedrukt, en het meest indrukwekkende vergezicht, dat we ooit kenden, openbaarde zich. Duizelingwekkend diep de blauw-groene vlekken van de Brienzer- en Thunermeren, daarop enkele stipjes van toe-

lemaal zaken die weinig geld kosten, doch aan de vakantie een charme geven die we allen veel te weinig kennen omdat we onze vakantie niet persoonlijk beleven, omdat we al te veel overlaten aan het reisagentschap en de reisgids, die alles netjes uit het hoofd heeft geleerd.

En ook al ziet de «lagelander» op tegen het beklimmen van bergreuzen, hem zijn de wandelingen op schilderachtige bergpaden en de overnachting in de reuzegezellige berghut, de beklimming van een ongevaarlijke rotsparit of een gletsjerwandeling geen verboden terrein. Als hij tenminste niet tot reismotto neemt: zoveel mogelijk kilometers, zo veel mogelijk bergpassen, zo veel mogelijk gastronomische maaltijden, geur van olie en benzine, duizeligheid in het hoofd, spanning van zenuwen en wat weet ik meer. Zoek eens op de kaart van Oostenrijk het Lechtal. Galtur, Obergurgl, Heiligenblut: in Zwitserland Saas-Fee, het Loetschental, Pontresina, Kandersteg. Je zult zien dat ze midden een oneindige pracht van bossen, bergen, meren liggen. En je hebt reeds een reisplan voor meer dan tien jaar.

WE KUNNEN ER IETS VAN LEREN

We hadden het daarnet over die «smalle Hollanders». Wij gaan weinig met vakantie naar Nederland. Ook het omgekeerde is waar. De «Hollanders» hebben wij in de bergen leren kennen.

De Nederlandse Alpenvereniging telt eventjes 7000 leden, de Vlaamse

doch noteer het adres: Vlaamse Alpenvereniging, Floris Primslei, Borsjeek, Antwerpen. We durven het U verklappen: ze is in stevige Vlaamsgezinde handen. Hoe zou het ook anders?

Ik zie sommige lezers grommen: «gemakkelijke praat. Doch de kinderen en het geld, en dit en dat». Goed, goed. Het vakantienot wordt niet bepaald door de duur of de verte van de reis. Ooit langs de Semois, de Ourthe of de Amblève een dagwandeling gemaakt, reeds over het strand gezwoven van De Panne naar Braydunes en terug? Of over de Kempense hei en de Brabantse heuvelen, en in een rustige landelijke afspanning een lekkere boerenboterham gegeten bij een lekkere pint? Er is zoveel dat heerlijk is. We moeten het niet per definitie elders zoeken. Elk een goede vakantie dan!

Mik Babylon.

EEN SOCIAAL EKONOMISCHE KIJK OP VLAANDEREN

TABEL III.
Deelneming van de Nederlandstalige bevolkingsgroep (minstens 60 %) aan het Onderwijs

	Schooljaar 57-58	Schooljaar 61-62
Kleuteronderwijs	62,9 %	62,2 %
Lager Onderwijs (6 jaar)	56,6 %	56,6 %
Vierde graad (2 jaar)	77,8 %	74,8 %
Technisch Onderwijs	63,0 %	62,3 %
Middelb. Onderwijs	50,8 %	50,2 %
Normaal Onderwijs	54,0 %	51,3 %
Hogere technische opleiding	53,9 %	55,5 %
Universitaire opleiding	38,2 %	40,5 %
Totale schoolbevolking	58,4 %	57,7 %

(vervolg van blz. 3)

nen, maar ook zonder deze is er een aanzienlijke afstand : 31,8 F voor Vlaanderen tegenover 34,9 F voor Wallonië en 34,6 F (ongewijzigd) voor Brussel.

Voor het bepalen van het welvaartspeel dient verder nog rekening gehouden met de besteding van het inkomen. Wat de woningbouw betreft, vordert deze sneller in de Vlaamse dan in de Waalse gewesten. Zulks is normaal gelet op de demografische ontwikkeling. In het arr. Brussel worden relatief meer woningen gebouwd dan elders.

De aansluiting bij een waterleidingsnet was in 1960 verzekerd voor 61,8 % in het land. Dit percentage werd slechts bereikt in 5 van de 21 Vlaamse administratieve arrondissementen, nl. Tongeren, Antwerpen, Béklo, Roeselare en Kortrijk, terwijl het in alle Waalse behalve twee overtreffen werd, evenals in Brussel.

Nemen we verder nog enkele elementen zoals personenwagens, telefoontoestellen, TV-toestellen, huishoudelijk elektriciteitsverbruik en aantal geneesheren, dan blijkt dat enkel en alleen voor de TV-toestellen het percentage in Vlaanderen hoger ligt dan het bevolkingspercentage. Zo bv. zijn slechts 40,2 % der personenwagens voor 47,4 % Vlamingen beschikbaar, terwijl 32,9 % auto's in Wallonië rijden voor 30,9 % walen, en 26,9 % in Brabant, waar 21,7 % der bevolking woont (cijfers voor 1962).

Nog een interessante vergelijking is te maken inzake spaartegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas: 45,9 % voor Vlaanderen, 29 % voor Brabant, en slechts 25,1 % voor Wallonië (met 30,9 % der bevolking). Toch worden deze in meerderheid Vlaamse spaargelden bij voorkeur in Wallonië geïnvesteerd!

Ten slotte moeten we nog tabel III bezien, het is deze met betrekking tot de deelneming aan het onderwijs van de twee taalgroepen. Ook hier speelt het welvaartspeel een grote rol.

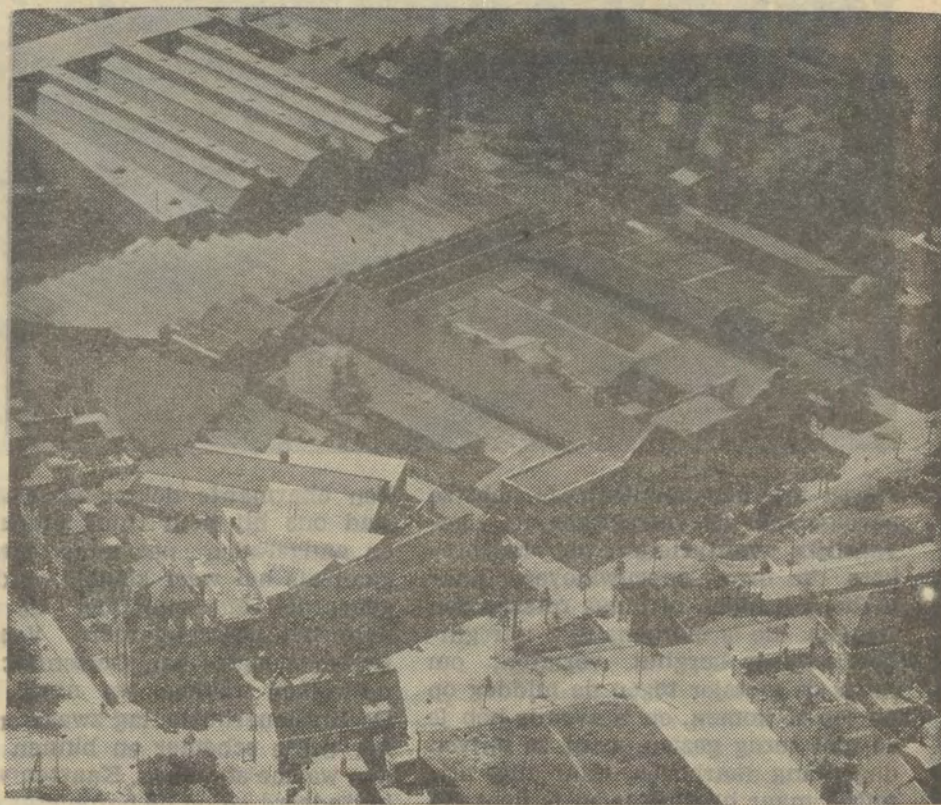
Inzake onderwijs besluit de hr. Laevaert, Hoofd van de Studiedienst van het ACW terecht : « Betekenisvol is de geringe deelneming van de nederlandstalige jeugdbevolking aan het algemeen vormend en het hoger onderwijs. De kwantitatieve vooruit-

gang die de laatste jaren in het hoger (technisch en universitair) onderwijs werd vastgesteld kan slechts aanleiding geven tot een gematigd optimisme; indief 6 op 10 der jongeren in België nederlandstaligen zijn, waren in het schooljaar 1961-62 op 10 universitair slechts 4 nederlandstaligen. Deze situatie zal de verdere economische en kulturele ontwikkeling van de vlaamse gewesten

in de komende jaren remmend blijven beïnvloeden. »

Wat wij nog toe te voegen hebben aan deze overschouwing, is enkel de wens uit te drukken dat elke lezer een propagandist zou worden van de aangehaalde cijfers. Tot ook de laatste twijfelaar overtuigd geraakt dat in deze unitaristische staat een vlaamse slechts tweede-rangsburger is!

E. Slosse,

Een fabrieksarbeider in Vlaanderen : 7 F per uur minder waard aan in Wallonië

DE GEMEENTEFINANCIËN

(vervolg van blz. 7)

DE FONDSSEN

OP STAATSBELASTINGEN

Hoe is de toestand in ons land?

Door de wet van 24.12.1948 werden een Fonds der Provinciën, een Fonds der Gemeenten en een Gemeentefonds voor Openbare Onderstand opgericht. De staat geeft elk jaar een dotatie aan deze drie fondsen, die de omdeling verrichten. Hierbij wordt gesteund op het bevolkingscijfer, de uitgestrektheid van het wegnnet, het kadastraal inkomen der eigendommen van provincie of gemeente, de uitgaven voor onderwijs, de openbare schuld (leningen door provincie of gemeente aangegaan) en de fiscaliteit (eigen belastingen en opcentimes op staatsbelastingen).

Bovendien werd door de wet van 27.3.1962 een Speciaal Fonds opgericht om bijstand te verlenen aan de gemeenten die in een bijzonder benarde financiële toestand verkeren. Dit fonds wordt gespijsd door 5 opcentimes op de vennootschapsbelasting en opcentimes op de belasting der niet-verblijfhouders (vreemdelingen). De omdeling gebeurt door de minister van Binnenlandse Zaken op advies

van het Gemeentefonds en het Fonds voor Openbare Onderstand.

OPCENTIMES

Na de fiskele hervorming bestaan, behalve de hiervoor vermelde opcentimes voor het Speciaal Fonds, volgende opcentimes die door de gemeenten kunnen vastgesteld worden :

1) Op de onroerende voorheffing (de vroegere grondbelasting) : opcentimes ten gunste van provincie en gemeente. Deze belopen normaal samen 10-20 %, waar de staatsbelasting 3 % bedraagt.

2) Om de personenbelasting (inkomsten) : de gemeenten mogen een aanvullende gemeentebelasting heffen van max. 5 %, voor zover zij ten minste 424 opcentimes op de onroerende voorheffing hebben gestemd (dus 3 % x 4,24 = 12,72 %).

Ten einde deze opcentimes te verzachten voor de lagere inkomsten wordt het basisbedrag, grondslag der berekening van de opcentimes, der personenbelasting met 2.000 F verminderd indien het minder dan 10.000 F bedraagt en is de gemeentebelasting niet van toepassing indien

het basisbedrag niet meer dan 3.000 F beloopt.

3) Op de verkeersbelasting : de gemeenten mogen een bijkomende belasting heffen van max. 10 % der staatsbelasting.

Al deze belastingen worden dus samen met de staatsbelasting gevestigd en geïnd. Op het aanslagbiljet worden ze steeds afzonderlijk vermeld, zodat iedereen kan nagaan hoeveel hij aan de staat, en aan de gemeente betaalt.

Dit overzicht is uiteraard beknopt. De financiële vraagstukken behoren tot de ingewikkeldste politieke problemen in alle landen ter wereld, voor en achter het ijzeren gordijn.

Wij hebben enkel de voornaamste aspecten willen belichten van de gemeentelijke financiën en hun verhouding tot de rijksfiscaliteit.

E. Slosse,

Voorzitter VU-Studiedienst.

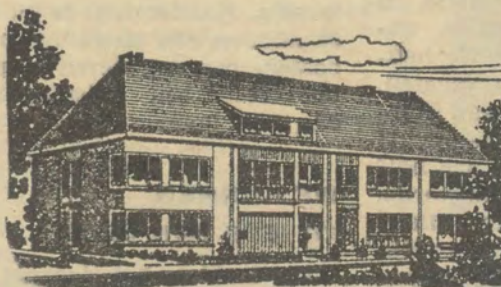
Nota : Het Fonds der Gemeenten en het Gemeentefonds voor Openbare Onderstand werden zeer onlangs vervangen door een nieuw Gemeentefonds (wet van 16 maart 1964), waarover wij in een volgende bijdrage zullen handelen.

HET ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN

EEN VAN DE 30 GROOTSTE TUSSEN DE 24.455 BOUWBEDRIJVEN VAN HET LAND BIEDT U EEN VIERDUBBELE WAARBORG

- 15 JAAR ONDERVINDING
- MEER DAN 4.800 TEVREDEN KLIENTE
- 300 ARBEIDERS IN VASTE DIENST EN 200 SPECIALISTEN
- RUIMSTE FINANCIERING EN WEERGA-LOZE SERVICE.

WILRIJK, PRINS BOUDEWIJNLAAN, 323. TEL. 49.39.30
ANTWERPEN, SCHUTTERSLOFSTRAAT, 19. TEL. 32.92.18
GENT, ONDERBERGEN, 43. TEL. (09) 25.19.23
GENK, MOLENSTRAAT, 39. TEL. (011) 544.42

EENGEZINSWONINGEN
EN HALVE VILLA'S

RIJKSTE GRONDENKEUS VOOR EEN-GEZINSWONINGEN EN HALVE VILLA'S TE ANTWERPEN - GENT - GENK EN HUN RANDGEMEENTEN
VERKAVELINGEN TE : EDEGEM - MORTSEL - DESTELBERGEN - KON-TICH - GENK - SCHOTEN e.a.
GEEN SERIEBOUW ! STEEDS ORIGINELE ONTWERPEN VOLGENS UW WENSEN, EISEN EN PERSOONLIJKEID.

WIJ BOUWEN OOK OP UW GROND !

BON

Bouwtijdingen
Home building blad van het Algemeen Bouwbedrijf Kunnen

Deze bon behoort ingevuld en ons teruggestuurd geeft recht op gratis jaarabonnement.

Naam : .....

Adres : .....

Handtekening : .....

KUNST EN KULTUUR - KUNST EN KULTUUR - KUNST EN KULTUUR - KUNST EN KULTUUR - KU

Met « Stad in Zee »*, dat zopas bij de uitgeverij Die Poorte te Antwerpen uitgegeven werd, is de twaalfde verzenbundel van Ferdinand Vercnocke verschenen. Sedert de uitgave van zijn eerste bundel « Zeeland », in 1934, is zijn werk dus kwantitatief tot een belangrijk oeuvre uitgegroeid. Naast

deze verzenbundels zijn er nog bijna evenveel toneelstukken, openluchtspelen, benevens proza en artikels in tijdschriften onder meer in « Dietbrand » en « Volk ».

Op de kwalitatieve waarde van dit werk komen wij straks terug.

Vooraf willen wij echter de aandacht vestigen op een feit dat kenmerkend is voor een gedeelte van Vercnocke's poëtisch werk. Jarenlang, voor de oorlog, weeklonken op elke bedevaart, bij ieder zangfeest, op elke landdag of vergadering zijn verzen, gedragen door de stem van de klamator of voorzetter, of door de duizendvoudige stem van het zingende, belijdende volk herhaald.

« IJzerpsalm » — « Groet onze vaan » — « Naam van mijn land » — « Brussel » — zijn slechts enkele titels uit een reeks van gedichten die door hun onmiddellijkheid, hun aktualiteit in brede zin, hun mannelijk — kordate en militante geest, direkt tot de massa spraken. Een kriticus meende voor enkele jaren erop te moeten wijzen, dat dergelijke « dragonderpoëzie » een « slechte » invloed op de jeugd heeft gehad! In feite betekent dit, dat de dichter er in geslaagd was, bij

zenlieders. Het gaat niet op, voor deze poëzie, terwille van haar thematiek, andere maatstaven aan te leggen dan voor religieuze, sociale, of persoonlijke lyriek. En het is een feit, dat men voor de « politieke » en « nationale » lyriek gewoonlijk literair veel strenger is geweest dan voor de andere. Het komt bij ons bijvoorbeeld niet op, politieke rijmelarij voor een provinciale prijs in aanmerking te doen komen zoals dat wel met andere « poëzie » is gebeurd.

Dat wij echter over een strijdlyriek beschikken, die een onvervangbaar deel onzer literatuur is geworden en die in geen dele moet onderdoen voor de meeste « beschouwende » of « persoonlijke » lyriek, getuigt voor het poëtisch talent dezer dichters, die trouwens, wanneer zij elders dan in het nationale of politieke hun inspiratie vonden, hiervan een overtuigend bewijs leverden.

Noch Gijsen, noch De Rijk, noch enig ander bloemlezer zijn trouwens aan het bestaan van een nationale lyriek als volwaardig bestanddeel onzer lyriek kunnen voorbijgaan.

Vercnocke is bij deze dichters zeker niet de minst belangrijke. Hij heeft een traditie voortgezet, die vanaf Rodenbach over De Clerck, Verschaeve en Wies Moens, een wezenlijk bestanddeel uitmaakt onzer moderne literatuur.

Het zou echter verkeerd zijn, Vercnocke alleen als de dichter van strijdliederen en -verzen, als een soort bard van het Vlaams - nationalisme alléén, te beschouwen.

verzenbundel « Stad in Zee » zegt Vercnocke van zijn werk dat het een mytische inslag heeft. Deze mytische inslag is tematisch duidelijk erkennbaar in vele verzen: godenleer, sage en historie leveren de stof die de dichter inspireert.

Wij zouden het begrip « myte » echter in zijn dubbele betekenis willen aanwenden voor de verklaring van zijn poëzie. Want onder « myte » verstaan wij niet alleen een irrationele binding met het verleden en het oerbegin, maar ook een irrationele binding met een idee, een ideaalbeeld voor morgen. Verschaeve spreekt in dit verband van « de droom ».

Wij mogen niet vergeten dat, hoe realistisch en bij-de-gronds de politiek dikwijls is, — en wij bedoelen met politiek niet het vaak ontlaarde schouwspel dat onze « grote » partijen tentoonspreiden, en de ontwaarding der politieke democratie tot een elektoraal - kleingeestig dorpspolitiek gekonkel — de ideeën die haar geestelijke basis zijn, nooit, in hun rationele vorm, een gevoel kunnen wekken, een liefde of een haat, een bitterheid of opstandigheid, politieke, nationale, sociale ideeën krijgen een « gefühlsmässige » aantrekkingskracht en werfkracht door de myte: de myte van de klasse of van het ras, de myte der vrijheid of die der wereldrevolutie.

In Vercnockes politieke verzen vindt men ook deze mytische onderstroom van de politieke aktualiteit terug: hier is de Dietse myte voor gevoelsklimaat en inspiratie bepalend.

sche » grondslag en inspiratie van zijn poëzie.

De verschillende delen van de bundel — zee, stad, kinderste, toekomststad, hoofdstad sluiten bij elkaar aan. Ook hier wordt het persoonlijke — de verzen over het kind bv. — geplaatst in een groter, mytisch geheel, dat echter de aktualiteit niet voorbijgaat maar ze opneemt in deze kring. Gedichten als « Leo Belgicus » en « Volksgebed in het atoomtijdperk » raken direkt de aktualiteit maar zijn en met de volkse, politieke myte, en met de mytische onderstroom, met het konflikt tussen de kultuurvernietigende civilisatie en de kultuurbronnen van de oorsprong — verbonden.

Men heeft het grijpen naar mytologische motieven beschouwd als een tekort aan « menselijke » inhoud. Zo verwijt Fr. Schonauer in « Literatur des dritten Reiches » de auteurs die in de Germaanse godenleer, myten, sagen en voorgeschiedenis hun inspiratie zochten, een gebrek aan waarachtigheid; dergelijke thema's zouden aan de problematiek van de tijd voorbijgaan. Eigenaardig is wel, dat men een dergelijke opwerping zelden hoort wanneer het gaat om myten, sagen of religie uit andere volks- en kultuurgebieden. Daarenboven is een dergelijk teruggaan naar de bronnen, naar de vergeten of verwaarloosde deugden en eigenschappen, naar de waarheden die uit het oog verloren werden, wel degelijk een positieve bijdrage tot de verrijking en veredeling der algemene kultuur in deze tijd. Wie tegenover de ziekte van de tijd, tegenover zijn tekorten en gebreken, naar de gezonde en helende krachten uit het verleden wijst en ze ook in de aktualiteit transposeert en naar de toekomst richt, zoals Vercnocke het doet, levert een bijdrage van positief kunstenaarschap.

Een onzer geleerde critici heeft ergens geschreven dat het werk van Vercnocke slechts historische waarde heeft. Hiermee wordt dan in hoofd-

Ferdinand Vercnocke

STAD IN ZEE

Want naast het aktuele strijdvers staat een lyriek van meer beschouwende aard, die een persoonlijke thematiek behandelt of aan gemeenschapstema's een persoonlijk karakter geeft. Zijn eerste bundel, « Zeeland » in 1934 verschenen, bevat lyriek die een persoonlijke belevenis uitdrukt, een ontmoeting met de dingen, een schrijden door tijd en land. Vercnockes visie reikt echter verder en gaat ook dieper dan de impressionistische weergave van het uiterlijke, het geziene en waargenome. Gedichten als « Het Swin » — « Damme » — « Hoeven » zijn geen gewone pikturele weergaven. Het levensinzicht, de levenshouding en het levensgevoel van de dichter doorstromen het waargenome, de dingen buiten hem, en maken ze tot een deel van zijn wereld. Het epische, dat reeds in « Zeeland » aanwezig is, haalt het op het lyrische in de bundels « Koning Skjold » — « Ask en Embla » — « Kolga » waar bij de oudgermaanse myten en sagen wordt aangeknoopt. In latere bundels — bv. « Hansa » wordt een meer persoonlijke lyriek afgewisseld met epiek en nationale lyriek.

Wie echter een scheiding zou willen trekken in Vercnockes werk tussen het persoonlijke enerzijds, het nationale anderzijds, zou aan de essentiële eenheid van beide in Vercnockes persoonlijkheid voorbijzien. In een verklarend « ten geleide » bij de

Het mytische bij Vercnocke heeft dus een dubbel uitzicht: een algemeen - Germaans, Noords, uit het verleden naar het heden gericht, en een Diets, uit het heden naar morgen gekeerd. Beide vloeien echter vaak doorheen — en de politieke myte krijgt soms een andere mytische onderstroom.

Is de bundel « Stad in Zee » anders dan de vorige, hij sluit er toch bij aan.

Hij is gegroeid uit het contact met de stad: de hoofdgedachte wordt door Vercnocke aangeduid in de verklaring achteraan de bundel: « aan de stad gaat de myte dood... » Deze gedachte wordt echter uit een veelvoud van ervaringen, ontmoetingen en inspiratiebronnen poëtisch « gedistilleerd ».

De titel van de bundel vat het konflikt symbolisch samen. Stad en zee zijn respectievelijk de symbolen van de vervlakkende beschaving en van het oerbegin van alle leven. De zee, als arche-type, is de « magna mater », de chaos waaruit alle leven ontspruit en waarin alle leven terugkeert.

Deze bipolaire opvatting — als levenscheppend en levensvernietigend beginsel — leunt dan ook veel meer bij Jung aan dan bij de platonische « ideeën » en Vercnocke verwijst trouwens ook naar Jung, wanneer hij een verantwoording geeft voor de « myti-

zaak zijn vooroorlogs werk bedoeld. Maar welke waarde heeft het werk van negentiende van al onze huidige poëten, na een tijdspanne van twintig jaar — met uitzondering van een enkel sporadisch gedicht? Daartegenover staat Vercnocke's werk, wars van een zo gauw vervluchtigend esthetisme, in zijn direktheid en soberheid als de dichterlijke neerslag van een « historische » periode, die, wat er ook gebeuren moge, in de toekomst onuitwisbaar zal blijven in onze volksgeschiedenis.

Vercnocke's naam zal, als dichter, met onze opgang als volk naar vrijheid en eenheid verbonden blijven, en de beste zijner verzen zullen aan de latere generaties nog een dichterlijke echo bieden van wat er in deze tijd in dit volk aan weerbaarheid en grootheid heeft geleefd.

« Stad in zee » is de konfrontatie van de dichter met de liefde en de hoop, de ontgoocheling en de angst, de verbastering en de ontredning, de grootheid en de kleinheid van dit volk en deze tijd. De dichter heeft de maat ervan genomen, aan de oerbronnen van 's volks verleden en aan het droombeeld van zijn toekomst.

Het is wel onnodig, hierbij te voegen, dat deze bundel thuis hoort in elke nationalistische bibliotheek.

D.

* Geplastificeerd omslag in twee kleuren — 64 blz. — 70 F.

anderen de gevoelens op te wekken die hem bezielden. Maar is dat niet de zin van elke lyriek: een gevoelskommunikatie, het opwekken van een eigen gevoelstoestand bij anderen door middel van het woord? In een artikel over de Duitse « politieke » dichter Hans Schwarz schreef Wies Moens destijds « Een politieke idee kan leuze worden, dat is nog geen poëzie. Maar de leuze wordt poëzie wanneer zij uit het hart van de mens springt als een gultend lied. Zelfs de politieke « kreet », wij weten dit uit onze Geuzenliederen, kan zingend ons gemoed bespringen en ons meerukken in de poëtische tover ».

Het aktuele, militante, nationale gedicht: dat van René De Clercq en dat van Rodenbach, dat van Vercnocke en Wies Moens, dat van de enkele « nationale » dichters die na de oorlog hun inspiratie in onze volksstrijd vonden, behoort evenzeer tot ons poëtisch patrimonium als de aktuele, militante poëzie der Geu-

PERSSPIEGEL

ZAND IN D' OGEN

Het nieuws was natuurlijk het zogezegd Kongres van de Vlaamse CVP.

Met veel tamtam door De Standaard aangekondigd als de voorlaatste fase van Vlaanderen's bevrijdingsstrijd, blijkt uit andere reacties dat het kind al zal versmacht worden voor de geboorte. Uit het vele jaarlijkse 11 juli-brouwsel was niet veel te weerhouden. De toon van wie vorig jaar als CVP-krant nog oprispingen had, rond de schande van Hertoginnedal, is natuurlijk al lang terug op verkiezingsmaat aangepast. Voorts enkele losse stukjes.

DE GAZET

Licht zelf wat met het barrikadegepraat van De Standaard over de nieuwe CVP die uit de barenswaai van dit « Vlaams » kongres zal voortkomen. Doch hun eigen konklusie is ook niet zo gelukkig.

« Het verontwaardigd protest van de franstaligen, die weeral zwaaien met de kleurloze vlag van het unitarisme, zou ons ook niet deren, moest er van Vlaamse zijde zelf geen dissonant geweest zijn, die deze protesten een schijn van gegrondheid heeft gegeven. Wij bedoelen de uitlating van een konfrater, die meende dat « de Vlaamse CVP die dag als een nieuwe partij naar voren zal treden ». Men doet daar nu erg verbolgen over, alhoewel in alle eerlijkheid slechts kan gezegd dat men hier staat voor een journalistieke lapsus.

Wie vertrouwd is met de bedoelingen van de Vlaamse vleugel, wie de voorbereidende werkzaamheden heeft gevolgd en wie de kopstukken kent (Vandekerckhove, De Saeger, e.a.) weet dat het nooit de bedoeling was noch zijn zal, om van de Vlaamse CVP een losstaande autonome partij te maken. Dat ware onzinnig, want dergelijke afscheuring zou van die Vlaamse partij een oppositiegroep maken, die nooit meer aan bod zou komen voor deelname aan een regering, en die dus nooit iets zou kunnen realiseren. »

Dat laatste durven we erg betwijfelen. Op dit ogenblik zou de Vlaamse strijd gewonnen zijn. Als de Vlaamse CVP zich volledig autonoom zou gedragen werd België onregeerbaar en staan we op enkele jaren tijd in het federalisme. Dan pas zou het werkelijk een « nationale » strijd worden. Nu blijft het eindeloos taalwetgeleuter.

LA CITE

Waa's kristen - democratisch blad, recht gehouden met de eenton van de Vlaamse ACV - ers stelt gerust. Dat fameuze Kongres van de Vlaamse CVP zal een ongevaarlijke stoomafblazerij zijn. Rond 11 juli mogen de jochies toch enig perspectief krijgen.

« Men moet aanstippen dat, indien de CVP aanneemt dat de vleugels studiedagen houden, zij er geen besluiten mogen nemen. Zij mogen ten hoogste wensen overbrengen aan de leidende organen van de partij. In leidende kringen van de CVP heeft men ons verduidelijkt dat er geen sprake kon zijn van een kongres in de statutaire betekenis van het woord. Men was er van mening dat de term opzettelijk werd gebruikt door een of andere politieke persoonlijkheid die het er om te doen is de draagwijdte van de gebeurtenis op te schroeven. »

DE NIEUWE GIDS

De evangeliebuis van de officiële CVP zal het laatste CVP - flamingantje wel alle illusie ontnemen over dat Kongres. Het zal verder in de CVP blijven « de grootste gemene deler » naar Waals model.

« CVP - ers hebben bijgevolg geen reden tot griezelen wanneer ze in « De Standaard » lezen dat de herfst een interessant politiek seizoen belooft te worden. Nu de knoop schijnt doorgehakt te zijn, naar de zin van de Vlaamse CVP-kringen die sedert geruime tijd op een eigen partijcongres hebben aangedrongen.

Neen, men gaat in de herfst het avontuur niet tegemoet! Er is geen sprake van dat de Vlaamse CVP afzonderlijk zou congresseren, zoals een paar Vlaamse confraters, met grote lichtzinnigheid, beweren te kunnen melden.

Dat zij het wensen is hun volste recht. Maar het hun lezers ook willen doen geloven...? De zogenaamde Vlaamse CVP zal geen eigen standpunt bepalen tegenover de actuele Vlaamse problemen.

Standaard

Is ontsteld, vreselijk ontsteld. Ze kan er niet over zwijgen. Iedere dag wordt het zwaard en schild gegord om rugsteken toe te dienen aan Maurits Coppieters die als zijn eerlijke overtuiging op enkel vergaderingen geformuleerd heeft dat alleen een grote overwinning van de Volksunie de bedreiging van Vlaanderen kan afdwenden.

Voor al
uw wijnen en likeuren :
GROOTHANDEL F.S.
Liersesteenweg 372
MECHELEN
Telefoon : (015) 14909

« Tijdens een ANZ - zangfeest te Brussel, zondag 5 juli jl., heeft drs Coppieters, voorzitter van de algemene raad van de Vlaamse Volksbeweging, in zijn feestrede de hoop uitgedrukt, dat de Vlaams - nationale partij een daverende overwinning zou behalen bij de a.s. verkiezingen. Enkele dagen later hebben de hh. Daels en Martens, namens de leiding van de VVB, bevestigd, dat de beweging boven en buiten de partijpolitiek staat. Zij keurden trouwens de partijpolitieke uitlating van hun algemeen voorzitter af.

Vrijdagavond heeft drs Coppieters te Mechelen tijdens een VVB-vergadering andermaal verklaard, dat « een schitterende overwinning van de Vlaams - nationale partij noodzakelijk is », wil men beletten dat de Vlamingen andermaal de dupe worden van de grondwetsherziening. Hij riep de aanwezigen bovendien op, bij de a.s. verkiezingen Hertoginnedal niet te vergeten.

Wij betwisten niemand het recht zulke mening te hebben en zulke taal te spreken. Ook de VVB heeft dat recht. Maar dan mag zij de dubbelzinnigheid, waarin ze thans verkeert, niet in stand houden. Tijdens persconferenties officieel verklaren, dat de VVB boven en buiten de partijpolitiek staat, en bijna gelijktijdig haar vergaderingen bewust doen ontvallen in Volksuniemeetings, is onhoudbaar. »

Vuil werd de Standaard een dag later, wanneer ze in een zogezegd lezersbrief de hoogstaande figuur die Coppieters is liet uitscheiden als een van de kruiperigste arrivisten die Vlaanderen kent. Wij dachten dat die lezertribune niet mocht dienen om personen aan te vallen.

Zal De Standaard de honderden brieven publiceren van mensen die Coppieters kennen als een van onze zuiverste idealisten, en

die bereid zijn in een open brief over hun ondervinding op dat vlak te getuigen.

het Vrije Waasland

In dit onafhankelijk weekblad kregen we een zeer interessant standpunt van de gewraakte Coppieters over 11 juli waarop de schaduw van naderende grondwetsherziening valt.

« Voor de ernstige bedreiging van 'n vervalste grondwetsherziening (lees : ondemokratische afgrenzing van de meerderheid in dit land!) en voor de nakende verkiezingen moeten wij, meer dan ooit, een breed Vlaams front vormen.

Wat kan zulk front op heden en in de gegeven omstandigheden dan wel zijn... en niet zijn?

Het is een utopie te menen, dat thans reeds een zeer brede Vlaamse partij kan tot stand worden gebracht, gerekruteerd uit flinke politici van verschillende partij en kleur. Maar het is geen utopie, doch integendeel realistische kansberekening, van de Volksunie te verwachten dat zij een opmerkelijke verruiming zou doorzetten in het najaar, en van de Vlaamse CVP - groep te verwachten, dat zij iedere grendelgrondwet zou saboteren en aldus het unitair beginsel zelf binnen de partij zou aantasten. Slechts dan zullen de Vlaamse socialisten - de grote trouwelozen in de Vlaamse strijd - gedwongen worden hun taktiek te herzien!

Om een breed Vlaams Front tot stand te brengen, moeten alle samenstellende doeleinden en aspecten van de Vlaams - Nationale strijd (kulturele, taalkundige, economische en sociale) ondergeschikt blijven aan het politiek - nationaal einddoel : zelfbestuur, autonomie door een decentraliserende federale staatsvorming.

Geen enkele « doctrine » mag als alleenzalmakend worden vooruitgeschoven. Noch de kulturautonomie, noch de socialisering van ons economisch bestel brengen een definitieve oplossing, indien er geen Vlaamse overheid met wetgevende en uitvoerende macht wordt tot stand gebracht.

Daarom moet het Vlaams front thans eensgezind opgebouwd worden rond de verwezenlijking van 'n federale staatsstructuur.

De grote flaminganten, die ons zijn voorgegaan, hebben het steeds geëist en de besten hebben het bezegeld met hun bloed in de IJzergrachten : zelfbestuur, administratieve scheiding!

Maar vergeten wij al - strijdend niet dat een volk niet leeft door geschikte structuren! 11 juli spore ons ook aan tot geestelijke en stoffelijke werkzaamheid. »

Nog wat dergelijke praat en Barbette Coppieters moet zeker hangen vooral bij de geit - en Cool spaarders die zowat willen « decentraliseren ».

de nieuwe

Gaf bij gelegenheid van 11 juli een overzicht van Mark Grammens overzicht en taktiek van de Vlaamse beweging in de jongste jaren.

« In de beweging werden twee feiten gekonfirmeerd :

1. Het Vlaamse volk reageert juist en massaal op iedere vorm van flagrant onrecht.

2. Het Vlaamse volk stoort zich hoegenaamd niet aan de manipulaties van degenen die oneindig praten over taktiek en op de duur in hun eigen taktiek vast komen te zitten, maar volgt de leiders die daden beloven en de aktie voeren.

Op basis van deze twee vaststellingen kan men verder de juiste weg uitstippelen. Deze weg is de eenheid van aktie en het in beweging houden van wat in be-

weging werd gezet. Partijen die eigenbelang (ook flamingantisch eigenbelang) verkiezen boven deze duidelijke objectieven zullen zich op de lange duur niet in stand kunnen houden. Groeperingen die tot voorzichtigheid manen, die irrelevante broedertwisten strijden of die voortdurend over de schouder blikken naar krachten die niet in beweging zijn, zullen ontvallen tot glorieloze landsbonden met folkloristische inslag. »

LINKS VOORUIT

Wie blijkbaar van geen Vlaamse eendracht wil weten, tenminste als het maar niet met die handen van het Vlaams - nationalisme is, blijkt in het blad Links een zekere Vanelsuwa te zijn. In een hoofdartikel « Zetelaanpassing en grondwetsherziening : misvormde politiek ». Zelfs een breeddenkend man als Dr. Van Haegendoren moet er aan geloven. Oordeel zelf.

« Bij ons dient zeker waakzaam omgegaan met de idee van samenwerking met hen die als centrale politieke idee het nationalisme huldigen, en ze zijn niet weinig talrijk.

Een voorbeeld lijkt ons hier het thans driedelige werk van Van Haegendoren over de Vlaamse beweging. Alhoewel de auteur zich niet langer blind staart op verouderde nationalistische strekkingen en dus een zekere verdienste heeft, is toch het volgende te bedenken : wie doet dat eigenlijk nog, zich met het oude jargon inlaten? Iedereen is tegenwoordig, minstens terminologisch akkoord met de progressieve stellingen (de anderen sterven snel uit). Maar welke lading dekt deze vlag? Bij Van Haegendoren in elk geval gaat het nog altijd om de bescherming van « ons grondgebied », over « volksvreemden » (deel II, p. 29), over lof aan de Belgische kolonisatie (voetnoot, p. 232 ib.), over de « opname van de Vlamingen als Vlamingen in het leger » (ib. p. 233); privaat initiatief en het Verb. der Belg. Nijv. worden

geprezen (ib. p. 132) en in deel III (of eigenlijk is het meer een afzonderlijke werk) prijst de zeer handige, maar ook zeer reaktionaire Manu Ruys in De Standaard (04-05-07) de « mentale houding », d.w.z. de nadruk op een ommekeer in de geest van Vlaamse politiek bv. die telkens het « Vlaamse belang » bedreigd wordt de regering moeten doen vallen... « als het ons, Vlamingen, alleen aangaat » : het « Vlaanderen eerst » klinkt er naar mijn goesting een beetje te sterk in door.

Wie op het vlak van een universiteit te Antwerpen ook geen front wil vormen, dat is Kamerad Kamel Huysmans. Kamel vaart los tegen Lode Craeybeckx met een vuur dat op die leeftijd alleen van het eten van Jaffa-appelsien uit Israël kan voortkomen.

« Diegenen echter die niets te zeggen hadden, en het probleem niet eens kennen, zijn er op losgesprongen met de verbluffende presentie der onwetendheid, een waanzin zonder weerga.

In hun verbeelding stampden zij tal van Universiteiten uit de grond - zonder zich rekening te geven van het feit, dat men zulke instellingen niet kan « improviseren », en het andere feit, dat zulke instituten veel geld kosten, en zwaar kunnen wegen op onze financiën.

Onder de waaghalzen in die bespreking waren er velen die nooit een Universiteit hadden gezien - die zich niet eens rekening gaven hoe en waarom zulk instituut werd samengesteld. Zij wilden Universiteiten oprichten, in bijna alle provincies om, zoals zij schreven, de arbeiders en de kleinburgers tegemoet te komen, zonder zelfs te willen weten, dat Universiteitsstudenten moeten voorbereid worden op verschillende graden van het lager en hoger middelbaar onderwijs. Nieuwe Universiteiten zouden de studenten tegemoet komen, in plaats dat de studenten de bestaande Universiteiten zouden moeten bezoeken. »

Walter Luyten.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

ZONDAG

11.00 tot 11.40 : H. Mis, uitgezonden vanuit de studiokapel van de H.H. Gabriël en Clara - 15.00 : Vle International Volksdanfeest te Schoten - 15.50 : Het onzichtbare hek : Bezoek aan de Amerikaanse basis Thule in het Noordpoolgebied - 16.30 : Tekeningen voor jong en oud : De Flintstones - 16.55 tot 17.15 : Klein, klein, kleutertje - 19.00 : Romance : poppenfilm - 19.15 : Ivanhoe : TV-feuilleton voor de jeugd (5e afl.) - 19.40 : tekenfilms - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : Danny Kaye Show (III) - 21.15 : Bel Canto : Giuseppe Verdi - 22.20 : Sportweekend : sportactualiteiten in woord en beeld - 22.50 : Tweede nieuwsuitzending.

MAANDAG

19.30 : Tienerklanken : een programma voor de jongeren - 19.55 : De Weerman - 20.00 : TV-nieuws - 20.30 : Variétéprogramma, uitgezonden vanuit het Kursaal te Oostende - 21.10 : Panorama - 21.55 : Zoeklicht op de kulturele actualiteit - 22.15 : Tweede nieuwsuitzending.

DINSDAG

16.00 tot 17.30 : Nationale Feestdag. Rechtstreekse reportage van het militair défilé, gehouden te Brussel - 19.00 : Tienerklanken : een programma voor de jongeren - 19.30 : Autorama : magazine voor de automobilisten. Geschiedenis van de wagen - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : Bonanza : TV-Western - 21.15 : Onze Dynastie : een gelegenheidsprogramma voor 21 juli - 21.55 : Zomerconcert in Tivoli - 22.40 : Tweede nieuwsuitzending.

WOENSDAG

19.00 : Klein, klein, kleutertje - 19.20 : Televisum : Jeugdtelevisie met Bob Davids - 19.55 : De Weerman - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : Te voet door Vlaanderen -

20.50 : Boule de Suif : TV-spel - 21.50 : Teletaalles : Nederlands - 22.05 : Royal International Horse Show. Rechtstreekse reportage vanuit het White Citystadion te Londen - 22.45 : Tweede nieuwsuitzending.

DONDERDAG

19.30 : Tijd voor U : Pats Poppen spel stelt voor : 1e episode : Lambik en de Chinese draak - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : Tekeningen voor jong en oud : De Flintstones, toekomstverhalen uit het steentijdperk. 39e afl. : Fred wordt ontdekt - 20.50 : In de spiegel van de kunst : Broeder Martinus - 21.25 : « 3 Werelds grootste spektakelbaas (The world greatest showman). Een montagefilm van Boris Sagal, over het leven en het werk van Cecil B. de Mille - 22.35 : Tweede nieuwsuitzending.

VRIJDAG

19.30 : All en de kameel : Naar de woestijn - 19.45 : De avonturen van Popeye : tekenfilm - 19.55 : De Weerman - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : Echo - 20.55 : Speelfilm : Normandis-Niemen : oorlogsfilm van Jean Deville met Pierre Trabaud, Roland Menard en Giani Esposito. (Franse versie met Nederlandse ondertiteling) - 22.45 : Tweede nieuwsuitzending.

ZATERDAG

1.000 : Religieus programma - 19.30 : Tijd voor U. Internationaal magazine voor de jongeren - 20.00 : TV-nieuws - 20.25 : De vader van de bruid : Het bruidsmisje, TV-feuilleton (8e afl.) - 20.50 : Aanvang... dames en heren ! Een programma rond Corry Broeken - 21.40 : In het Dick Powell-theater : Frank Sinatra stelt voor : Iedereen houdt van Sweeney. TV-speelfilm met Mickey Rooney en Joanne Linville (46e afl.). (Engelse versie met Nederlandse ondertiteling) - 22.30 : Tweede nieuwsuitzending.

ANTWERPEN

ANTWERPEN-STAD

Ledenvergadering.

De ledenvergadering vorige woensdag werd zeer druk bijgewoond. Nadat voorzitter Dr Delahaye enkele belangrijke punten behandeld had verleende hij het woord aan onze redakteur Staf de Lie, die in een pittige en kleurrijke uiteenzetting handelde over de achteruitstelling van de aangehechte Polderdorp door de stad Antwerpen. Volksvertegenwoordiger R. Mattheyssens gaf een zeer gesmaakt overzicht van de politieke toestand. Alles bijeen een vergadering die door de aanwezigen zeer op prijs werd gesteld.

BORGERHOUD

Op maandag 6 juli had onze maandelijkse vergadering plaats.

In het vooruitzicht van de komende 11 juli-verkiezing heeft het bestuur er aan gehouden deze vergadering in het teken van onze Nationale Feestdag te plaatsen. Hiervoor werd een beroep gedaan op dhr. Juul Van Aeken, voorzitter van de Heemkundige Kring van Borgerhout, die ons een klaar beeld bracht van de gebeurtenissen op 11 juli 1302. Hij verwierp het fabeltje van de Vlaamse boeren die door allerlei list, zoals valkuilen, erin zouden geslaagd zijn het toenmalige sterkste leger van Europa te verslaan. Hij hekelde verder nog de officiële geschiedschrijvers om hun valse voorstelling van de strijd waarin het Vlaamse leger, en niet een handvol slecht bewapende boeren zoals door hen wordt beweerd, het onoverwinnelijke Franse leger versloeg.

De theoretische uiteenzetting werd gevolgd door een reeks dia's over dit onderwerp.

Na nog een oproep van dhr. Frans Dirks tot paraatheid voor de komende strijd besloot onze voorzitter op de hem eigen sappige wijze de vergadering.

In de maand augustus, verlofmaand, heeft zoals gewoonlijk geen vergadering plaats tenzij onvoorziene omstandigheden zich zouden voordoen.

SCHOTEN

Op 9 juli richtte het Vlaams Afdelingscomité Schoten een Gulden-sporenviering in onder de eigenaardige naam « Konsentris Kanta-

bllee ». Zeer modern opgevat klank-, licht- en dansspel in regie van Arne Gerborg, dat zeer geslaagde uitbeeldingen bracht, maar soms minder te maken had met Vlaamse strijd en 11 juli.

De Volksunie heeft deze toestand rechtgetrokken door de brochure « VU-Lente » aan de ingang der zaal te verspreiden. En toen de plaatselijke CVP-bons kamerlid Blanckaert dit misplaatst vond, reageerde Pol Venken door de vrijheid van de straat voor iedereen op te eisen. Waarna de CVP misnoegd de aftocht blies.

Afdelingswerking.

Ons eerste Malpertuis - verkiezingsnummer werd overal gunstig onthaald door de Schotense bevolking. Het tweede zal deze maand van de pers komen, en nog beter, schoner en groter zijn!

Regelmatig komen nieuwe leden en abonnementen binnen. Breng ook uw steentje aan, onder de vorm van een lid, abonnement of financiële steun.

De inwoners van Schoten hebben een eigenaardige vragenlijst in hun bus gevonden, uitgaande van « De vernieuwde CVP », zonder vermelding van naam of adres! Aan deze (tamelijk belachelijke) vragenlijst zouden enkele vragen kunnen worden toegevoegd:

Bestaan er verschillende soorten CVP (oude en vernieuwde)?

Welke geheime bende geeft die vragenlijst uit?

Waarom heeft Blanckaert tegen Edingen bij Vlaanderen gestemd?

Bestuursvergadering.

In juli komt een beperkte bestuursvergadering bijeen om het verkiezingsprogramma en de volledige kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen op punt te stellen.

De Vlaamse

Camping

van de
Westkust

CAMPING
VIKING

KOKSIJDE

Strandlaan 41

Telefoon : 058/22328

STEEDS TOT UW DIENST

BRABANT

BRUSSEL

Voortaan zullen de lidmaatschapskaarten vanaf 1 oktober ter beschikking van de afdelingen gesteld worden, ten einde hen toe te laten de lidmaatschapsgelden voor 1 april van het volgende jaar op het algemeen sekretariaat af te rekenen.

Meerdere afdelingen hebben de lidmaatschapsgelden over 1964 nog niet betaald. Indien het algemeen sekretariaat niet voor 1 augustus e.k. in 't bezit is van de volledige afrekening en de volledige ledenlijsten (in 3 exemplaren) zal het onmogelijk kunnen instaan voor de tijdige aflevering van de kaarten voor 1965. De afdelingen worden derhalve verzocht de goede werking van het arrondissement niet in 't gedrang te brengen en gelieven zich voor 1 augustus in regel te stellen. Afdelingen die geen rekening houden met voornoemde datum, zullen geen enkele reden kunnen inroepen wat het te laat ontvangen der kaarten 1965 betreft.

OOST-VLAANDEREN

AALST

Steeds maar nieuwe bewijzen van de stijgende bijval van de V.U. bij onze vlaamse mensen. Nu bij de werftocht te Nieuwerkerken (Aalst), verkoop 202 nummers. Zo maar het dubbele van verleden jaar, zelfde tijdstip. De verkoop van 510 V.U.-nummers door onze vriend Jan Caudron, Aalst, mag hier wel bijzonder belicht worden. Dit is wel een unicum in de kolporteursgeschiedenis. De grote waarde van deze prestatie is wel dat zij in 64 verwezenlijkt is. Dank U Jan, doe zo voort.

Volgende zondag 19.7.64 : Bambrugge - Burst. Samenkomst lokaal De Vriendschap, Aalst, 8 uur 30. Volgt dan een verdiende rust van veertien dagen, om dan een nieuwe start te nemen op 9.8.64 en wel te Meerbeke (bij Ninove).

Kaderdag.

Al onze kaderleden en propagandisten noteren thans reeds een uiterst belangrijke datum : zaterdag 29 augustus.

Op die dag zal te 14 uur 30 in « De Vriendschap » te Aalst een zeer belangrijke kaderdag worden gehouden, met referaten en spreekbeurten over verschillende onderwerpen in verband met de gemeenteverkiezingen. Op deze kaderdag leggen wij het fundament van een verkiezingszege in de gemeenten waar we meedoen. Geen praatvergadering, maar een efficiënte en doelgerichte werkbijeenkomst! Individuele uitnodigingen volgen.

's Avonds in « Ad Fundum » te Erwetegem : laatste prettig samenzijn voor de slag. Overhandiging van de arrondissementale V.U.-vlag. Demokratische maaltijd.

Iedereen welkom, maar de strijders uit de eerste (propaganda)-lijn zeker op post.

Programma.

Dan komt in augustus, de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen :

2.8.64 Bambrugge - Burst + wijk Aalst.

9.8.64 Meerbeke.

30.8.64 St. Lieve's Houtem + wijk Aalst.

En in september, de laatste spurt, met alle beschikbare krachten :

zaterdag 5.9.64 Haaltert.

zondag 6.9.64 Denderhoutem + wijk Aalst.

zaterdag 12.9.64 Velzeke.

zondag 13.9.64 Erembodegem.

zaterdag 19.9.64 Lede.

zondag 20.9.64 Denderleeuw.

zaterdag 26.9.64 Welle.

zondag 27.9.64 Zottegem, Strijen, Erwetegem.

Met als apotheose : zondag 4.10.64 : Aalst, de kolportage met minstens 50 deelnemers.

Het arrondissement - Bestuur dankt de kolportage - ploeg voor de zware taak, welke haar te wachten staat, en gelooft rotsvast in haar schitterende vervulling.

Over te nemen tegen elk aanneembaar bod : charcuterie, zuivel en voedings-specialiteiten op grote baan van Antwerpse agglomeratie. Hoogste kredietmogelijkheden worden verleend. Tel : (03) 375438

DENDERLEEUEW

11 juli en andere juli - vieringen.

Een drietal jaren terug namen de sekretarissen van de Vlaggen-akte en van de Filmiga, tevens bestuursleden van de plaatselijke Volksunie, contact op met het Davidsfonds om 11 juli te laten organiseren door een gulden-sporen-komitee. Dit komitee zou bestaan uit alle Vlaamse, sociale en culturele organisaties der gemeente.

BELANGRIJK BERICHT

Zoals reeds gemeld heeft de Studiedienst der partij een brochure opgesteld in verband met de gemeentelijke politiek.

Deze zal eerstdaags kunnen verzonden worden aan de Hoofdbestuursleden, arrondissementale bestuursleden, en afdelingen (in beginsel drie exemplaren per afdeling).

Zij is zo volledig mogelijk opgevat, en houdt rekening met de nieuwste kaderwetten die betrekking hebben op de reorganisatie van de gemeenten.

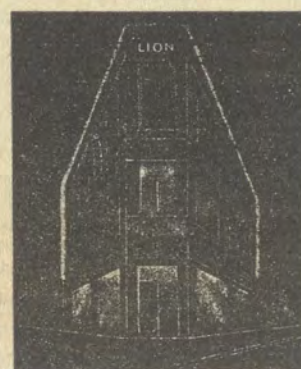
De inhoud bestaat uit drie delen : algemene beginselen, de tien aspecten van de gemeentelijke politiek, en ten slotte tactiek en propaganda.

Ik houd er aan hier alle medewerkers te danken voor hun belangloze hulp. Ik ben ervan overtuigd dat de andere partijen, niettegenstaande ze technisch en financieel veel meer mogelijkheden bezitten, de Volksunie dit werkdokument mogen benijden.

E. Slosse

Hoofd - VU-Studiedienst.

Verlof: BLANKENBERGE

Café-Restaurant-Pensioen

RUBENSHOF

Weststraat 79

Telefoon (050)41571

Vlaamse gezelligheid

Van in den beginne namen de leden van het ACW een achterbakse houding aan en vonden steeds uitvluchten om hun gebrek aan initiatief te verdoezelen. Zo kwamen er van een komitee weinig in huis. Hun bedoeling was 11 juli te vieren maar te laten inrichten door hun organisatie, zodat de naam ACW er bovenop zou prijken. Insteede van een komitee dat zich tot alle burgers kon richten, verkozen ze zich enkel tot hun leden te richten in naam van het ACW en het Davidsfonds. Zo konden beide voorzitters zich opwerpen als de echte vlamingen. Immers hun bedoelingen kwamen dit jaar aan het licht. De poll voor de CVP-lijst werd dit jaar op 12 juli gehouden. Beide heren dienden verkozen en als propaganda hun namen op de affiches van de 11 juli viering, was zo slecht niet gezien.

Van officiële zijde is 11 juli een dag zoals een andere. Wel wordt 21 juli gevierd, liefst vier dagen lang. Die dagen wordt er met het geld van de belastingplichtige gemorst. Vijf orkesten treden op met telkens een zangvedette. 250.000 F gaan naar een wiler-kriterium, zonder van de sommen te spreken die sommige heren renners als startgeld eisen. Twee grote vuurwerken zullen er verder voor zorgen dat elke ingezetene der gemeente zal weten waarvoor hij eigenlijk belastingen betaalt.

Een van de programmapunten van de V.U. bij de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen zal zijn : « 11 juli op evenwaardige wijze vieren als 21 juli! ».

Onze Vlaams nationale feestdag mag niet langer meer uitgebuit worden, en moet officieel gevierd worden door gans de gemeentel-

WEST-VLAANDEREN

DIKSMUIDE

Wurftochten.

Zondag 19 juli : Geluwe; deze werftocht vindt plaats met propagandisten van de afdeling Diksmuide.

Vergaderen om 7 uur 45 in 't Vlaams Huis.

Zondag 19 juli : Wurftocht te Bredene door de groep Oostende.

Zaterdag 25 juli : Oostende; ten einde de stad Oostende die ongeveer de helft van de kiezers uit het kanton levert te kunnen bewerken wordt om de 14 dagen te Oostende een werftocht gehouden. We doen een oproep aan de propagandisten van de afdelingen Gistel, Nieuwpoort, Oostduinkerke en Diksmuide aan deze werftochten deel te nemen.

Vergaderen om 2 uur 30 aan het gerechtshof te Oostende.

Zondag 25 juli : Hoogstade, Alveringen, voor de groep Diksmuide en Adinkerke.

Zondag 25 juli : Zandvoorde en Oudenburg door de groep Oostende.

Feestzaal Vlaams Huis.

Zondag 19 juli vanaf 19 uur bal. Orkest : The Robertino's met de zangeres Kristiane Meerseman.

Toegang 20 F.

GEBORTEN

Te Vorst - Brussel, in het gezin De Kinderen - Van den Eede, kreeg Dirk op zijn vijfde verjaardag een nieuw hroertje bij, Wim genaamd naar een zekere Jorissen van de Volksunie.

Terzelfder stede kwam in het jonge gezin De Greef - Van den Eede een dochtertje toe, genaamd Marleen.

Peter was telkens Clement Van den Eede, de grootvader.

Onze hartelijkste gelukwensen.

ZATERDAG 18 JULI

Opening

Café « Den Uilenspiegel »

Dendermondseweg 200
Willebroek

(Op de baan Mechelen-Dendermonde; naast autobaan Antwerpen-Brussel)

Vlaamse sfeer
Vlaamse gezelligheid
Vlaamse muziek

De Vlaams-nationalistische uitbaters, de heer en mevr. Jan de Laet heten alle flammiganten welkom.

ANTWERPEN

DEURNE

Ledenvergadering.

Op maandag 20 juli 1964 om 20 uur 30 vindt er in het lokaal «Plaza» hoek Gallifortlei en De Montierijstraat te Deurne (C) een ledenvergadering plaats.

VNJ afdeling te Deurne.

Begin september zal er overgegaan worden tot de stichting van een VNJ jongensschaar te Deurne.

Personen die contact wensen te nemen kunnen dit doen op een der volgende adressen:

Bauweraerts Renaat, Cruyslei 102, Deurne (Z). Tel. 39.86.65.

Van der Linden Walter, Ter Rijenlaan 49, Deurne (C).

Van Haerenborgh (Verbondsliding), te Boelaarlei 156, Bergerhout. Tel. 35.57.89.

Onze jongens hebben dringend een lokaal nodig te Deurne. Personen die ons daarmee kunnen helpen (zelfs met een voorlopig lokaal zoals bvb. een garage) worden verzocht dit te melden aan een der hierboven vermelde adressen.

Guldensporenviering te Deurne.

Op 10 juli 1964 vond in een bomvolle zaal de guldensporenviering, ingericht door de Vlaamse kring Deurne, plaats in het lokaal Concordia.

Herhaaldelijk onderbroken door

DORTMUNDER

Thierbrauhof I

te Leuven

Alle zater- en zondagen
Opper-Belien-orkest
Stemming plezier.
Alle dagen 's middags en
's avonds beste keuken,
niet duur
Vanaf 's morgens
tot 's nachts
koud buffet en koffie.
Bijzonder ingericht voor
groepsreizen scholen enz...
Parking voor honderden
autobussen en auto's.
Alles prima verzorgd
en goedkoop.

DORTMUNDER

Thierbrauhof II

Groenplaats 33 te Antwerpen

prima koud buffet.
Open dag en nacht.
Zalen voor vergaderingen
enz...
Van nu af Herman Segers,
oude baas van Monopol
Gent, aan de tapkraan.

DORT-BIERKELDER

Oude Markt 22 Leuven
Schoonste bierkelder
van het land.

★

Niet vergeten dat men in
de drie lokalen de echte
Dortmunder Thierbrau
drinkt, met de 2 Hertjes.

Niet vergeten, weldra
Dort Thierbrauhof III
te Brussel

het applaus van het publiek sprak Pater Brauns over «Radikalisme in de Vlaamse strijd».

Spreker hieldde op scherpe wijze de laffe houding van de vertegenwoordigers der kleinpartijen.

Hij verklaarde dat er maar een mogelijkheid is om als Vlaming en als christen zijn plicht te doen nml. om tijdens de volgende verkiezingen, zowel op gemeentelijk als op nationaal vlak, te stemmen voor de Volksunie. Op het einde van zijn betoog werd Pater Brauns minutenlang stormachtig toegelucht.

Wij houden eraan onze vriend Kusse David, voorzitter van de Vlaamse Kring, alsmede de andere bestuursleden geluk te wensen voor dit prachtig geslaagd initiatief.

Ook U kunt lid worden van de grootste briefwisselingsclub van België, alle leeftalen, verzam. hobbies Schr Publ. Publie. relations Ardaen Pierre Amsterdamstr. 55 Oostende.

MERKSEM

Guldensporenviering.

De plaatselijke herdenking van de Guldensporenslag werd ingezet op zaterdag 4 juli, met een kunstavond aangeboden door het Verbond der Vlaamse Oudstrijders van Merksem. De gemeentelijke konferentiezaal was bezet met een uitgelezen Vlaams publiek, dat dankbaar genoot van de liederen, op kunstzinnige wijze ten gehore gebracht door onze Vlaamse kunstzanger Walter 't Jolijn en door de zangeressen en zangers van het bekende koor «De Ortolaan» van Borsbeek.

Het zal de kleine maar waardige schare die ons nog overblijft van het eens zo machtige Verbond der Vlaamse Oudstrijders, goed aan het oude harte gedaan hebben, te mogen vaststellen dat ieder rechtgeaard Vlaming met eerbied en liefde opkijkt naar onze helden, onze Vlaamse frontsoldaten, die de keten hebben doorbroken, die de weg hebben gewezen.

De goede trouwe vriend van Merksem, Juliaan Platteau was de geleendheidsredenaar, en dat zegt alles. Namens het hoofdbestuur van V.O.S. overhandigde de Heer Platteau bij deze bijzondere gelegenheid, het lint van verdienste van V.O.S. aan de heer Jos Leysen, sekretaris van V.O.S. Merksem en aan de ondervoorzitter.

Davidfonds.

Zondag 5 juli te tien uur was er een herdenkingsmis in de oude St. Bartholomeuskerk. Wij zijn onze Z.E. Pastoor Mast dankbaar voor zijn fijnzinnige en diepdoorvoelde, op zeker ogenblik gloedvolle kanselrede. Maar het moet ons van

het hart, de opkomst van het Davidfonds voor deze gelegenheid was teleurstellend.

In den Bart's avonds was de opkomst beter. Er was een zeer talrijk publiek, waaronder vele Volksunien. Het was een schitterende avond, met een steeds stijgend climax, zonder horten of stoten en een timing die prachtig was. Wij willen geen namen noemen, maar wat daar aangeboden werd door lokale krachten, bewijst dat in Merksem nog een potentieel aan kulturele elementen aanwezig is dat de bijzondere aandacht van onze gemeentevaders verdient breed te zijn met materiele steun om al deze krachten tot hun volledige ontplooiing te laten komen en onze gemeentenaren van hun prestaties te kunnen laten genieten.

P. de Volksunie.

Alle beschikbare plaatsen in zaal «Tyl» waren op voorhand besproken voor de 11 juliherdenking van de Volksunie. Er werd smakelijk gegeten en gedronken en ere aan onze vriend die dit alles klaar maakte en voor een voortreffelijke bediening zorgde. En het was reeds een stuk in de avond wanneer onze voorzitter Leo Michielsens voor het eerst onze nieuwe micro-installatie in gebruik nam en in een fijn doorzichte rede toelichtte waarom wij hier bijeen waren.

Ten slotte werd de kandidatenlijst van de Volksunie - Merksem, zoals hij bij de a.s. gemeenteverkiezingen zal worden voorgedragen, bekend gemaakt. Natuurlijk onder voorbehoud, want onze kandidatenlijst zal slechts dan publiek gemaakt worden wanneer hij de zegen zal hebben van de hogere partijinstanties van de Volksunie. Enkele van de kandidaten werden dan geïnterviewd en ten slotte kregen onze lijstvoerders de gelegenheid ook een woordje te zeggen waar dankbaar gebruik werd van gemaakt. Een prachtige tombola waarbij een paar werkelijke kunststukken geschonken door een goede vriend die maar steeds onbekend wenst te blijven, brachten een dikke som in ons onverzadigbaar kiesfonds. Er was geestdrift, er was vertrouwen en betrouwen en het duurde tot in de late uren.

OOST-VLAANDEREN

MACHELEN GOTTEM

Op 29 juni 11 werd een afdelingsbestuur gevormd voor de streek Machelen - Olsene - Zulte - Grammene - Woutergem - Gottem.

De vergadering, die uitzonderlijk geestdriftig was, belooft werkelijk schitterende resultaten voor onze partij in die hoek van Oost-Vlaanderen.

Het bestuur is samengesteld als volgt:

Voorzitter: G. Veirlaen.

Onder-voorzitter: De Cuyper G.

Sekretaris: Van Hauwaert.

Penningmeester: Joh. De Waele.

Bestuursleden: Hub. Mortier, De Waele Willy, Lievevrouw Maur., Van Quikelberghe, Schittecatte Fr.

LOKEREN

Men meldt ons dat het Vlaams huis «De rooster» werd overgebracht naar andere en ruimere lokalen, gelegen aan de Stationstraat 31. Deze lokalen zullen doorlopend uitgebaut worden door dhr en mevr. Dirk van den Bergh. Alle Vlamingen zijn er welkom.

Grote lens:
GLAZEN en MONTURPA,
Grote voor veranderen,
Hartelingen in eigen vertrek.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Opticien —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(tel. a.w. op het telefoonnummer 5)
Telefoon 35.86.62
10 % korting op vertoon kaart

ZOTTEGEM

De tweede grote Elfjulprijs, wielervedstrijd voor internationale liefhebbers is uitgegroeid tot een echt succes. Op 12 juli namen 24 deelnemers de start aan het St. Jorishof. Twee mikrowagens en een 20-tal wagens volgden de deelnemers. Er werd zeer hard gekoerst en de verdienstelijke overwinnaar na een zeer zware rit was een jongen uit eigen midden: de beloftevolle renner uit Strijpen: De Keukelaere Lucien. Onder de vele belangstellenden bemerkten we vooral de flinke afvaardiging van de afdeling Oude-naarde die op 11 juli op schitterende wijze haar eerste V.U.-bal had ingericht.

De Heer Hubert Bauwens, arrondissementssekretaris en de Senator Diependaele kwamen de inrichters gelukwensen.

Het besluit van al de aanwezigen: een mooie koers met vele prijzen, uitzonderlijk vele premies en vooral voor de Volksunie in het algemeen en voor de afdeling Zottegem in het bijzonder een buitengewoon gelukte publiciteit.

WEST-VLAANDEREN

KOKSIJDE

Wie rijdt mee met de fiets naar de IJzerbedevaart?

Alle inlichtingen daarvoor bij Catryse Roger, Zeppannelaan 9. Verlofgangers kunnen er alle inlichtingen bekomen wat betreft de aanbevolen handelaars, ook een nieuwe Vlaamse camping is er voorhanden.

We doen beroep op bereidwillige personen met wagen om onze kol-

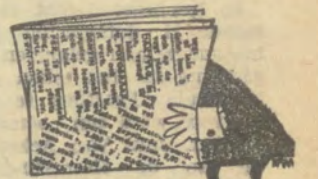
porageploeg ter bestemming te voeren. Onze leden en geabonneerden worden verzocht bij een speciale gebeurtenis, zoals bij een huwelijk of geboorte dit te laten weten bij Deman Jozef, Voordruinestraat 15, Koksijde.

GEBOORTEN

In het schone gezin van onze vrienden dhr en mevr. Guido van In - Popelier te Brugge, kwam er een kindje bij. Het is deze keer een zoonje dat Kor werd genaamd. Onze hartelijkste gelukwensen.

OVERLIJDEN

Op 70-jarige leeftijd overleed te Erps-Kwerps de heer Louis Vrebois, trouw lid van VOS en VU-sympatizant. Aan de familie biedt de VU de innige deelneming aan in het verlies dat haar getroffen heeft.

ZOEKERTJES

Leraar 28 jaar biedt zich aan per 1 september voor parttime werk 4-talige handelskorrespondentie e.d. Schrijven kantoor blad.

Te koop. Volledige nieuwe geluidsinstallatie op autobatterij. Luidspreker, versterker micro en bandopnemer. Te bevragen A. Moens, Dijkstraat 18, Grembergen (Dendermonde), tel. 052-219.25.

Te koop bouwgrond 450 m². Breedte 13 m. Zich wenden Paul Michielslaan 47. Stene - Maria-kerke.

Vl. gezin zoekt vakantiegelegenheid te huur aan zee of in bosrijke omgeving van 1 tot 15 augustus (keuken + 2 kamers). Schrijven: H. Vandenbulcke, Marie - José-plaats 8, Kortrijk.

Jong bediende te Genk vraagt dringend gemeubelde kamer en/of pensioen te Genk of Hasselt vanaf begin augustus. Schrijven kantoor blad.

Wie wenst tegen de hoogste prijs Vl. nat. literatuur van de hand te doen. Werken zelfs beschadigd zijn welkom. Schrijven kantoor blad.

Gevraagd: bediende voor Leuven en Brussel. Levensloop aan redaktie die doorzendt.

Private kinderrhome Sint Jan onder leiding van gediplomeerde kinderverzorgsters. 2 tot 10 jaar. Lombardzijdelaan 144, Westende. Tel. (058)238.45.

De meest precieze en volledige taalgrensinformatie vindt U in

« DE ZUIDNEDERLANDSE TAALGRENSEN IN HET BELGISCH PARLEMENT »

128 blz. - 19 gedetailleerde kaarten.
Prijs: 50 fr.

Bestellen door storting
op PCR 1476.97 van Volksunie - Brussel 1 of
op PCR 5371.46 van P. Martens, Ledeberg

ik koop bij

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF

TURNHOUTSEBAAN 102 BORGERHOUT TEL 35.17.83
Bijhuizen: Antwerpen: Diepestr 84-86 Tel 31.01.18;
Begijnenstr 39-41 Tel 33.47.24
Deurne: Callifortlei 60. Tel. 36.25.22

BECO

Tel. 03/320477 - 056/109.37

ANTWERPEN

BERCHEM

Gemeenteraadsverkiezingen.

Wij nodigen al onze leden uit die wensen zich kandidaat te stellen voor een plaats op de V.U.-lijst voor de gemeenteraadsverkiezingen te Berchem, voor 17 juli e.k. hun naam en adres te willen opgeven op ons sekretariaat, Ruytenburgstraat 10 te Berchem. Diegenen die hun kandidatuur voordragen, krijgen voor 1 augustus 1964 een schriftelijke ontvangstmelding.

Alle stortingen voor de Volksunie-Berchem kunnen gedaan worden op p.c.r. 1711 van de Kredietbank-Berchem, voor rekening nr 4185.

DEURNE

Gemeenteraadsverkiezing.

Onze afdeling is reeds koortsachtig aan het werk om de komende gemeenteraadsverkiezing voor te bereiden.

Duizenden briefomslagen worden gereedgemaakt voor de grote slag.

Pamfletten en stroombiljetten worden voorbereid.

De voorlopige perslijsten worden opgesteld. De getuigen voor de telburelen worden aangeduid. De financiële mobilisatie, die ons de geldmiddelen moet verschaffen, verloopt schitterend.

Personeel die wensen mede te werken zijn altijd welkom. Zij worden verzocht hun naam op te geven aan het sekretariaat: Hilven, Gen. Slingenerlaan 117, Deurne (C).

MORTSEL

Financiële mobilisatie.

De propagandavoorzetting gaat ons veel geld kosten. Daarom vragen we onze leden en propagandisten zoveel mogelijk steunkaarten te verkopen. Er zijn er van 20, 50 en 100 frank, te verkrijgen op het sekretariaat Deurnestraat 70.

WILRIJK

Ontvangt gij uw blad?

Wij ondervinden regelmatig dat sommige abonnees hun blad niet ofwel onregelmatig ontvangen. Om dit op te lossen en in de toekomst te voorkomen werd de schatbewaarder dhr. Jos Coenen,

Schuimrubbermatrassen

met
Gebreveteerde
bedekkingslagen

Ressortmatrassen

(Brevet - 529768)

met

Gebreveteerde karkassen
(Brevet - 512767)

fabrieken
STAP

TE ZELE (O.-VL.)

Gewatteerde bedspreiën

Wollen dekens

Tel. (052) 44641 en 44642

Indien u geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden u het adres van de dichtst bijgelegen verkoper Star Zele

Platanenlaan 15, tel. 37.72.88, speciaal aangeduid.

Telefoon of schrijf dus zo spoedig mogelijk en meldt datum en wijze van betaling (eventueel propagandist) en periode dat het blad wel en niet ontvangen werd.

BRABANT

LEUVEN

Nijverbedevaart.

Vertrek aan 't Gerechtshof te 6 uur 45.
Na de bedevaart rondrit langs

de kust. Terug rond 20 uur.

Reiskosten : 110 F. Inschrijven bij bestuursleden en in lokaal Cristal ten laatste op zondag 16 oogst. Nadien kan deelname niet verzekerd worden. Beslis reeds nu en schrijf onmiddellijk in. Maak het voor de bestuursleden en propagandisten nu ook eens gemakkelijk. Dank bij voorbaat.

MOLENBEEK

Gemeenteraadsverkiezingen.

Het plaatselijk bestuur doet nogmaals een oproep aan alle sympathisanten om zich met man en macht hiervoor in te zetten.

De Volksunie zal ook in Molenbeek een lijst indienen.

DE VOLKSUNIE

WEEKBLAD

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

REDAKTIE : Mr F. Van der Elst, Hoofdredakteur.
T. van Overstraeten, Redaktiesekretaris.
S. De Lie, Mr De Coninck, Wim Jorissen, H. W. Luyten, R. Mattheyssens, W. Cobbaut, M. Babylon.
E. Sloss, dr L. Wouters, L. Dierckx.
Alle briefwisseling voor redactie naar :
Rotatyp. Sylv Dupuis, 110 Brussel 7 Tel. 23.11.98.

Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16.

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 200 F. Halfjaarlijks : 110 F. Driemaandelijkse : 60 F.

Steenabonnement : 500 F. (minimum). Losse nummers : 6 F.

Abonnement buitenland : 300 F.

Alle stortingen voor het blad op postrekening 1476.97 Volksunie, Brussel 1.

Verantw. uitg. : Mr F. Van der Elst, Beizegemstraat 20, Brussel 12.

MILLEN (LIMB.) KROONT DE PRINSES VAN VLAANDEREN

Wij hebben in de loop van dit jaar herhaaldelijk de aandacht gevestigd op de verschillende schiftingswedstrijden die in Limburg plaats vonden, met het oog op de verkiezing van Nele, of de Prinses van Vlaanderen. Het is nu bijna zo ver. Te Millen in Limburg, op de rand van de taalgrens, zal tijdens de grote Tijl-Uilenspiegelfeesten, die plaats vinden van zaterdag 18 tot dinsdag 21 juli, de Prinses van Vlaanderen gekroond worden.

De grote feestelijkheden vinden plaats in een reuzetent die bij deze gelegenheid van speciale dekors werd voorzien. Zoals reeds mocht blijken uit de voorafgaande schiftingswedstrijden, waarbij steeds pulke orkesten op het podium kwamen en waarbij o.m. een beroep werd gedaan op talrijke gekende namen van showbusiness en T.V. als figuren uit « Schipper naast Mathilde » en Jef Burn evenals juryleden uit sportkringen, kunstenaars en journalisten, zal ook hier het beste van het beste naar voren gebracht worden.

Het programma ziet eruit als volgt :

Zaterdag 18 juli te 19 uur : afsluiting en ontvangst van Tijl Uilenspiegel en zijn gevolg door de parochiale fanfare en ruitersklub. Te 20 uur : finale voor de verkiezing van de Prinses van Vlaanderen. Leiding Jef Burn; optreden van het Antwerps Thebaans Kwartet en het Hasseltse Acapela-koor o.l.v. Armand Preud'homme. Orkest « De Optimisten » en Terry van Ginderens « Ohne man show ».

Zondag 19 juli van 14 tot 18 uur : grote internationale handboogschutterswedstrijden voor het Haspengouwse Juweel. Wisselbekers o.m. van het gemeentebestuur. Om 20 uur : fantastisch groot galafeest met bal. Er zijn volgende orkesten : « The Texas Wild-Western band » - zes uitvoerders; leiding Joe River; het groot modern Antwerps Dans- en Showorkest - 12 uitvoerders; leiding Jos van Horenbeek; « Die Tiroler Holzhackerbrudern » - dertien uitvoerders; leiding Joep Horbeck. Tijdens dit feest : uitreiking van de Uilenspiegelportrofeën aan laureaten : Pol van Himst en Jef Jurion, de wielrenner Ivo Molenaars de wereldkampioen bijlart

Raymond Ceulemans, voor atletiek : Pol Poels, kampioen van België 100 m.

Maandag 20 - juli te 15 uur : Tante Terry met poppenkast en muzikale clown : voor de kleintjes. Om 19 uur : ontvangst en receptie van Tijl Uilenspiegel en Nele (of de Prinses van Vlaanderen) door het gemeentebestuur.

Dinsdag 21 juli : groot tienerfestival met de orkesten « de Carinas » en « Beatie » - formatie met zang door Walter Jung en Grachten Margo.

Nodigen uit : Schuttersgilde Tijl Uilenspiegel, Davidfonds, V.T.B. - V.A.B., Vriendenband en Noordstarfonds, Kulturele stichting van de Vlaamse verzekeringsmaatschappij Noordstar en Boerhaave. Iedereen welkom en warm aanbevolen aan alle Vlamingen.

Huwelijk

Bent U alleen ? Verlangt U spoedig verl. te zijn ? Schr. n Postbus 4 Roeselare. Gr inschrijving gehemhouding verz

Korrespondentie Klub

Studenten(innen) wilt U in briefkont. komen met vriend(in) Schr. n Postbus 4 Roeselare, gr. opn. in de lijsten.

WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Op punt stellen van de sekretariaten.

Met het oog op de gemeenteraads- en nationale verkiezingen hebben de afd. sekretariaten de opdracht hun steekkaartenstelsel zo snel mogelijk bij te werken en eventuele veranderingen te berichten aan het arr. sekretariaat (Van Voldenstraat 14, Brugge).

Te Brugge wordt nog steeds uitgekeken naar een geschikte plaats om het arr. sekretariaat onder te brengen.

Verplichte verzekering tegen ziekte- en invaliditeit.

Wie de Vlaamse zaak genomen is, weigert z'n centen af te dragen aan de kleurmutualiteiten ! In het arr. Brugge werkt een onzijdige mutualiteit die op alle gebied voldoende geeft : de Broederliefde. Burelen open ook op zaterdag te Brugge, Korte Vuldersstraat 17.

Ook U kunt snel huwen, treedt toe tot het gespecialiseerd huwelijkswerk met lijsten, schr. Publiciteit Ardaen Pierre, afd. H. Amsterdamstr. 55, Oostende.

DIKSMUIDE

Brosjures Pater Brauns.

De derde druk van de brosjure « Radikalisme in de Vlaamse strijd » is zo even van de pers gekomen.

Bestellingen door storting van 20 F op postgiro 60.44.24 van Vt. Devreese, IJzerlaan 83, Diksmuide.

Of een briefje van 20 F in gesloten omslag aan bovengemeld adres.

NIEUWPOORT

Vakbond.

Arbeiders, bedienden ! Draag niet langer uw zuurverdiend geld naar de kleursindikaten. Met uw geld bestrijden zij ons en onze partij.

Schenk uw vertrouwen aan het A.V.V., de onafhankelijke Vlaams-nationale vakbond.

Zelfde voordelen als de kleursindikaten maar een kleinere bijdrage. Het Algemeen Vlaams Vakverbond is in Nieuwpoort verte-

genwoordigd door Willy Devriendt, Recollettenstraat 66.

Hij geeft U graag nadere inlichtingen.

Het is een verkeerde opvatting te denken dat alleen de grote en partijgebonden ziekenkassen U meer voordelen schenken. De onzijdige ziekenbond « Broederliefde » uit Brugge is zeker even degelijk en betrouwbaar. Sedert 1897 ! Elkeen, loontrekkenden, zelfstandigen en vrije beroepen, voelen er zich thuis. En wat meer is : ook als Vlaming worden wij er gerespecteerd !

Alle inlichtingen, vrijblijvend, bij Willy Devriendt, Recollettenstraat 66, Nieuwpoort. Tel. 23715.

OOSTENDE

Sympatizanten ! Wenst u aan te sluiten bij de V.U. of te abonneren op ons weekblad ? Verlangt u contact of inlichtingen ?

Wendt u in verbruiken tot L. van de Weghe, Wapenplein 9 (tel. 763.28). J. Provost, Nieuwlandstraat 47 (na 18 uur), W. Colleman, Vaartstraat 41, Bredene (na 18 uur).

Wilt u financieel steunen ? Stort dan op p.c. 1462.70 van Kredietbank Oostende voor rekening V.U. 236-4617.

Wilt u ons schrijven ? Adres : « Volksunie », Postbus 35, Oostende.

Pater Brauns komt.

Pater Brauns komt naar Oostende op maandag 20 juli te 20 uur in de « Noordzee » Wapenplein. Hij zal spreken over « Vlaanderen nu ».

Aanbevolen Huizen

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis « PETER BENOIT » Frankrijk 3 Antwerpen

Op doorreis te Aalst : bezoeke het Vlaams Huis « DE VRIENDSCHAP » Kerkstraat 9 (bij Grote Markt)

Vermindering vr. lezers V.U. Huish. App. Radio-TV-Bandopnemers... 37.92.57 ELAGRO 38.74.68 De Damhouderstr 23 Ant.

Plastic vloer en trapbedekkingen Delflex - Tapiflex enz. Inlichtingen : Claessens-Cornelis Schutstr. 18 Deurne - T. 36.13.18

Bezoek het Payottenland Gueuze - Kriek goede spijzen vindt U in afspanning « DE KROON » O.L.V.-Lombeek (054)32381

Voor al uw Vlaamse lektuur Een adres Boek- en dagbladhandel Paul BEQUET Nassaustraat 6 Antwerpen

« Vlaams Huis » Knokke Kamers vol pension - gezellige sfeer Vermindering v. groepen Elisabethl. 105 T. 632.76

Voor uw modern interieur EURO-DOMI Kruidtuinlaan 6 Brussel met Geschenken-kelder

Zwitserse uurwerken bij meester-uurwerkmaker SLAETS Dewinterstr. 11. Oudergem T.72.45.43 - terminus tr 35 10% korting leden V.U.

Bar Bowling Buffet OOSTHOEK Oosthoekstraat 17 KNOKKE Tel 63.811

Bouw- veranderings- herstellingswerken SEGERS Adriaan Steynstraat 187 Hoboken - Tel. (03)37.43.81

Dit prachtig leeuwen-schild wordt u thuisbesteld door onze diensten indien u 325 F stort op postrekening 1476.97 van de V.U. te Brussel Sekretariaat : M. Lemonnierlaan 82.

U kunt ook betalen als volgt : bij aflevering 125 F + 2 maandelijkse stortingen van elk 100 F.

Afmetingen : 40 x 30 cm. vervaardigd uit duurzame grondstof (Cerafix).

Beleerd met bladgoud!

KREDIET- EN FINANCIERINGSVENNOOTSCHAP (K. D. F.)

JAN VAN RIJSWIJKLAAN 62 ANTWERPEN — TELEFOON : 37.54.38

FINANCIERING van al uw aankopen, auto's, T.V., machines

LENINGEN voor alle doeleinden

HYPOTHEKEN 1e en 2de rang

FISCALE EN SOCIALE raadplegingen

Steeds tot uw dienst.

Raadplegingen kosteloos.

Beheer : R. van der Paal

O. Voorbraeck

M. Demol

Direktie : Lic. Rik De Vos.

DRS W. JORISSEN

PLATTELANDSWERKING

DE kracht van de vooroorlogse Vlaams nationale beweging lag op het platteland, die van de naoorlogse lag in de grotere steden.

Na 14-18 lag het platteland politiek verwaarloosd: de socialistische arbeiders samenhoopten en de liberale en katholieke adellijke en burgerlijke politici wilden hun schoenen liever niet vuil maken op de modderige dorpswegen. Het platteland lag braak en de Vlaams nationale partij maakte er haar werk van, vooral door dienstbetoon. Na de jongste oorlog verdween ze echter en de ruimte werd gevuld door de andere partijen, die er nu hun werk van maakten.

De Vlaamse Beweging werd altijd in grote mate gedragen door intellectuelen: door bedienden en ambtenaren en door de vrije intellectuele beroepen.

En in aantal en in kwaliteit zijn die over het algemeen sterker vertegenwoordigd in de grote stad.

WIL men op de plattelandsgemeenten een afdeling vormen dan is men, veel vlugger dan in de stad gedwongen de kring van intellectuelen te verlaten om een beroep te doen op de volksmens. En de volksmens inschakelen in de Vlaamse Beweging is toch altijd het doel van onze strijd geweest.

Het platteland staat voor andere en grotere moeilijkheden dan in de stad wil men politiek enigszins figuur slaan. Vlugger dan elders is men

hier gedwongen de verzuring op te geven, wil men iets bereiken.

Op onze plattelandsgemeenten vindt men elkaar vlugger: vlaamsgezinde leraars en bedienden, oud-chiroleiders en KWB bestuursleden, oud-incivieken en oud-verzetsleden. Zij weten dat ze op elkaar aangewezen zijn willen ze iets bereiken. En ze staan tegenover een overgroot gedeelte van de bewoners, die niet Vlaams - vijandig zijn maar waarvan de Vlaamse goedwil zich beperkt tot de gezegden: «wij voelen ook Vloms» of «het Vloms gaat vooruit». Bij hen is nog ongeveer alles te doen.

WIJ hebben het verschil tussen stad en platteland vorige week weer intens gevoeld ter gelegenheid van de Guldensporenvieringen.

Mechelen lokte praktisch een volle schouwburg, wat in 1964 iedere inrichter niet gegeven is. Het publiek was hoofdzakelijk een intellectueel publiek: de kracht van de stad.

We maakten echter ook de Guldensporenviering mee van de gemeente Kessel, tussen Lier en Nijlen. De gemeente telt geen 5.000 inwoners en de Vlaamse werking tot voor een jaar was er nul. Thans bestaat er een afdeling van de Vlaamse Volksbeweging en een van de Volksunie. In de besturen zitten een paar intellectuelen, maar een meerderheid van volksjongens.

Haast automatisch wordt de strijd dan ook anders gevoerd. De plaatselijke fanfare wordt ingeschakeld, er wordt een intense campagne gevoerd

voor het uithangen van leeuwenvlaggen («het» vlag), er wordt een optocht georganiseerd.

LEDEREEN in de gemeente ondergaat de viering, ze zien de leeuwenvlaggen en de optocht, ze horen de fanfare. De propagandistische uitstraling is groter: heel het dorp weet en ziet het. Te Kessel hingen 40 leeuwenvlaggen, in het aangrenzende Berlaar evenveel.

Op de viering trad een koor op uit de streek: «De purperen Heide» uit Beerzel. Beerzel is een gemeente van goed 4.000 inwoners in de weinig Vlaamsgezinde streek van Heist-op-den-Berg. Toch omvat zo een koor,

dat overigens uitstekend een repertoire Vlaamse liederen naar voor kan brengen, meer dan 40 leden, allemaal uit de gemeente zelf.

In zo een gemeente is zulk koor een centrum van Vlaams leven. Noch te Kessel, noch te Beerzel is het gemakkelijk een Vlaamsbewuste kern te vormen en een stijlvol en doordacht Vlaams beleven uit te dragen, maar de moeilijkheden schijnen de werkers niet af te schrikken. Integendeel de werkkraft en de geestdrift schijnen erdoor gestimuleerd te worden.

VLUGGER en rechtstreeks dan in de stad echter wordt de volksmassa bewerkt. Veel minder dan in de stad heeft men tijd of gelegenheid voor discussies van ideologische en tactische aard. Dit alles lijkt hier een nutteloze weelde.

Het platteland aanpakken is een opgave waarmee de Volksunie zich thans volop moet bezig houden. Van gemeenten waar er nog geen kern bestaat zouden enkele stedelingen moeten werk maken. Prospektie door huisbezoeken en dan het samenbrengen van goedgezinde werkwilligen. Zo zal het niet meer lang duren eer onze werking op het platteland even krachtig wordt als die in de steden.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

PLAN VAN DE SUPERTRANCHE «RODE-KRUIS» - DUBBELE KANS

TWEE HOGE LOTEN VAN ZES MILJOEN

2 LOTEN VAN 1 MILJOEN
2 LOTEN VAN 750.000 F
2 LOTEN VAN 500.000 F

60 loten van 100.000 F
120 loten van 50.000 F
120 loten van 20.000 F
300 loten van 10.000 F
540 loten van 5.000 F
2.400 loten van 2.000 F

6.000 loten van 600 F
120.000 loten van 220 F

en
400 loten als troostprijs voor de biljettanten die op één cijfer na de nummers benaderen die een van de acht hoge loten winnen

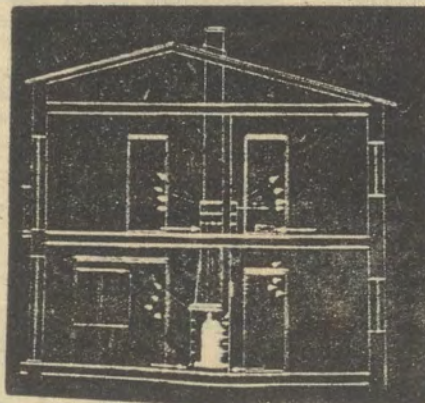
VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN IN 120.000 LOTEN
HET BIJZET: 200 F HET TIJDELIJK: 22 F

SUPERTRANCHE van het RODE KRUIS

DUBBELE KANS

NATIONALE LOTERIJ
Trekking op 20 juli te Oostende

De helft goedkoper van installatie en verbruik, de

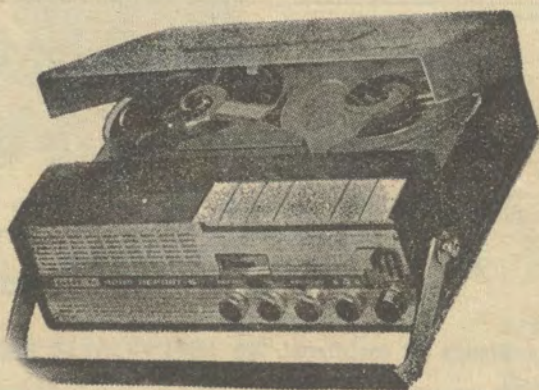
«KACHELOFEN» centrale verwarming

Moderne techniek - decoratieve sierschouwen
Mazout, kolen, gas - nieuw- en ombouw
Dokumentatie op aanvraag - studie vrijblijvend
Levering «Esch» generatoren, roosters,

Majolikatiegels, mazouttanks en -pompen (aansluiting).

LUVAK nvba, Markgravelle 150, Antwerpen 1 - Telef.: 03/384387

Interfonie

Geluidsversterking in de perfectie voor zalen, reclamewagens, kerken, huiskamers enz...

Wendt U in vertrouwen tot: ELECTRO-AKOUSTIEK

«DE GELUIDSBRON»

Lange Leemstraat 7 a ANTWERPEN - Tel.: 33.04.95

Radio - T.V. - draagbare radiotoestellen platendraagders. Wij vertegenwoordigen enkel merken van de hoogste hoedanigheid. — Bandopnemers vanaf 2.250 - F. tot 117.000 F. Op vertoon van deze aankondiging gentel U speciale voorwaarden.